

Bijbelse Geschiedenis (3)

Tijdperk 1 - Aartsvaders
Tijdperk 2 - Mozes en Jozua
Tijdperk 3 - Rechters-Koningen-Profeten

Tijdperk van Rechters - Koningen - Profeten

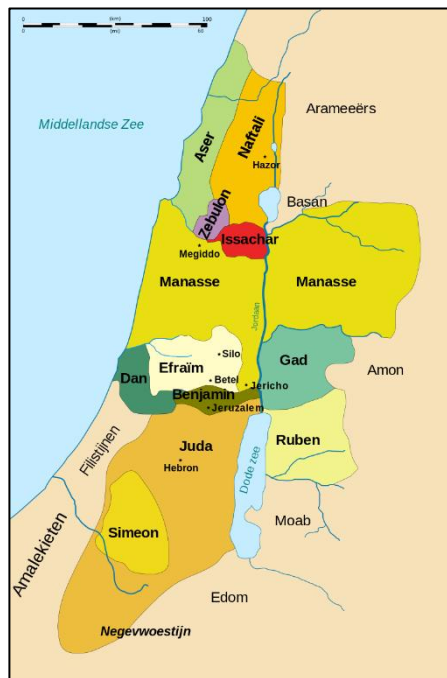
Het leven van het volk Israël in Kanaän

Het vorige tijdperk van Mozes en Jozua eindigde met de intrek van het volk Israël in het land Kanaän

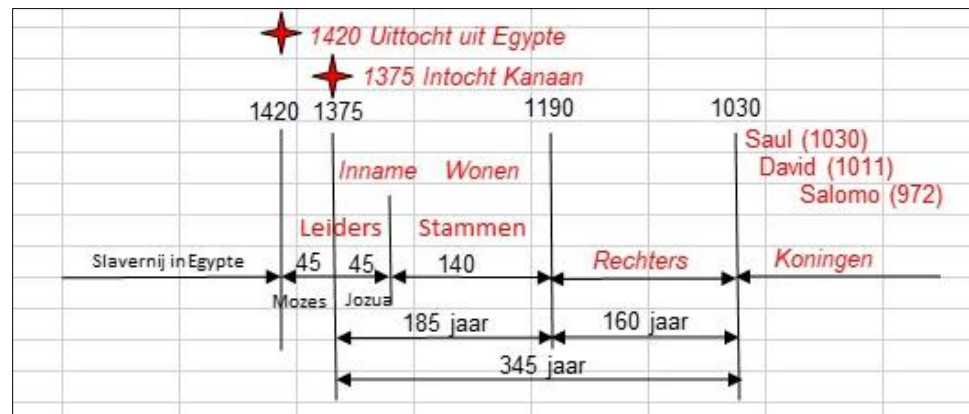
Bijbelboek Jozua 21 vers 43-45 (NBV)

Zo schonk de HEER Israël het hele land, zoals hij hun voorouders onder ede beloofd had. De Israëlieten namen het in bezit en gingen er wonen. En de HEER gaf hun vrede aan al hun grenzen, precies zoals hij hun voorouders beloofd had. Geen van hun vijanden kon tegen hen standhouden, de HEER leverde al hun vijanden aan hen uit. Hij brak niet één van de beloften die hij Israël had gedaan. Hij deed ze alle gestand.

Het volk erkent Gods wonderen, bescherming en leiding
Natuurlijk zullen wij Hem dienen, want Hij is onze God
Wees ervan verzekerd dat we God zullen dienen

Het volk blijft God dienen zolang de leeftijdsgenoten
 van Jozua leiding geven aan de stammen

Tijdperk van stamleiders en rechters

In de volgende ongeveer 150 jaar wonen en leven de stammen ieder op hun eigen grondgebied
 Ze ervaren dat het land overvloedig is van melk en honing (veel vruchten en veel vee)
 Tegelijk wordt strijd gevoerd om de nog aanwezige Kanaänieten te verdrijven
 God had het volk geboden die volken allemaal te verbannen; Hij alleen mag worden gediend

Het uitroeien van de Kanaänitische volken gebeurt echter maar ten dele
 Dit wordt hen (zoals voorspeld) tot een beproeving en valstrik
 De niet verdreven volken verleiden Israël tot het dienen van hun goden
 Verschillende stammen van Israël bezwijken telkens weer voor de afgodendienst
 Steeds minder houdt het volk zich aan de verbondsafspraken met God en is Hem ontrouw

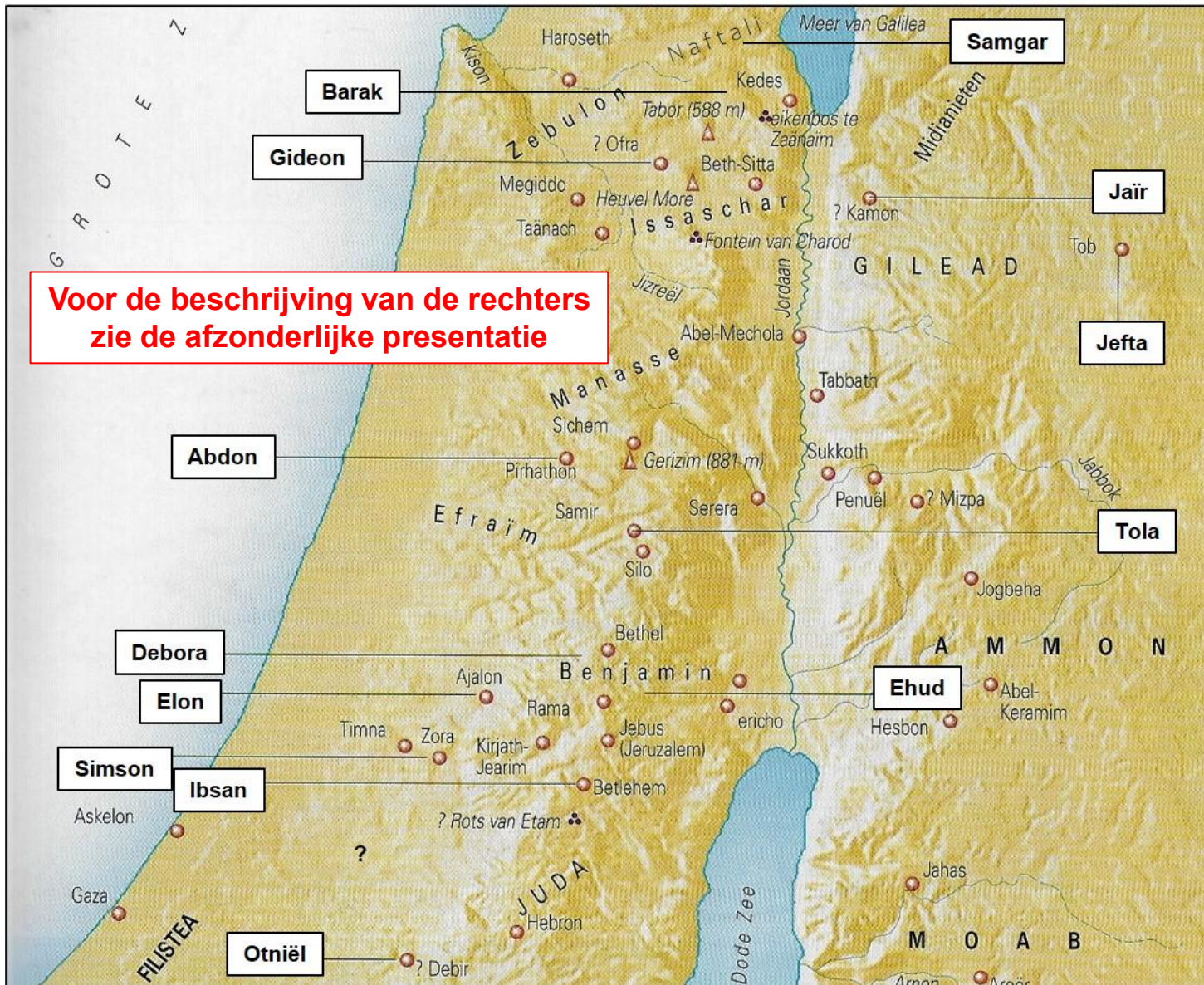
Het volk keert God de rug toe
 Ieder doet wat goed is in eigen ogen
 Dit brengt God tot grote woede.

Daarom levert God de Israëlieten uit aan
 roversbenden en omringende vijandelijke landen

De Israëlieten krijgen het gedurende ongeveer 160 jaar keer op keer zwaar te verduren
 God geeft steeds een rechter die de betreffende stam redt van de vijand
 Er is een cirkelgang van verval, ellende, noodkreet, verlossing en vrede
 Dit duurt tot het volk een koning begeert voor een sterke politieke eenheid

**Voor de beschrijving van de rechters
 zie de afzonderlijke presentatie**

**Wel op de volgende sheet nog
 een overzicht van de rechters**

Voor de beschrijving van de rechters zie de afzonderlijke presentatie

Waar kwamen de rechters vandaan

Rechters

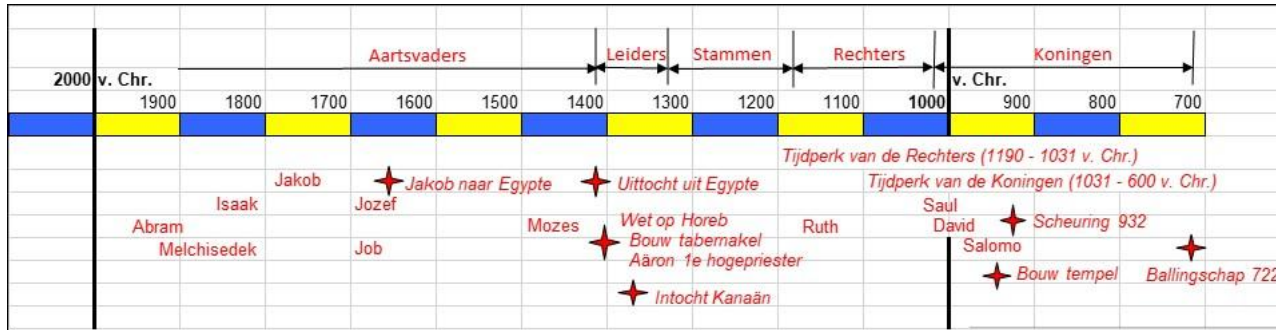
- Otniël
- Ehud
- Samgar
- Debora
- Barak
- Gideon

Na koning Abimelech

- Tola
- Jaïr
- Jefta
- Ibsan
- Elon
- Abdon
- Simson

- Eli
- Samuël

Ruth uit Moab

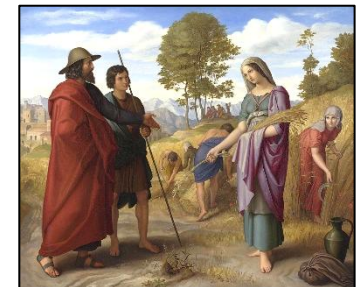

In de tijd van de rechters leeft in Bethlehem in Juda het gezin van Elimelech
 Wellicht in het begin van de periode van de Rechters
 Het gezin bestaat uit Elimelech, zijn vrouw Noömi en hun zonen Machlon en Kiljon
 In verband met een hongersnood gaat het gezin een tijdlang in Moab wonen
 De zonen trouwen met Moabitische vrouwen; Elimelech en de zonen sterven daar
 Noömi keert na ruim 10 jaar met schoondochter Ruth terug naar Bethlehem
 God geeft Noömi nieuwe levenskansen via het huwelijk van Ruth met lossers Boaz
 Ruth en Boaz vertonen trouw en liefde in familie en maatschappij
 Hun zoon Obed wordt de vader van Isaï, de vader van David, de koning van Israël
 De Moabitische Ruth behoort tot het voorgeslacht van Jezus Christus

Het Bijbelboek Ruth laat zien hoe God in de leiding van de geschiedenis
 doorwerkt aan de komst van de Messias, ook via niet-Israëlieten
 We zien ook dat er in de donkere periode van de Rechters nog trouw en liefde als
 genadegaven gevonden worden

Boaz
begroet
Ruth
bij het
arenlezen

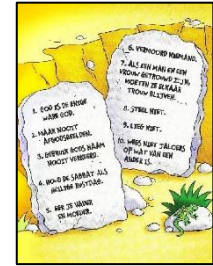

De laatste Rechters Eli en Samuël

Na Simson heeft Israël nog steeds last van overheersing door de Filistijnen
 Ook vertoont het volk nog steeds tekenen van verval (beeldendienst en wandaden)
 - Beeldendienst van Micha in Efraïm in een eigen heiligdom met een Leviet

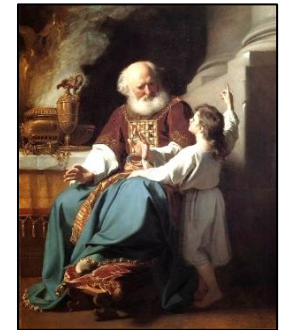
Steeds geeft de Bijbel voor deze periode aan

"Er was geen koning in Israël; iedereen deed wat goed was in eigen ogen".

Eli

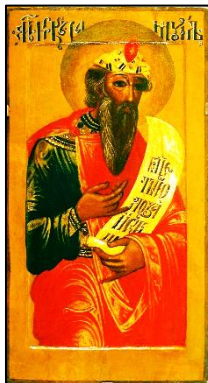
Hogepriester Eli is gedurende 40 jaar Rechter over Israël
 Zijn zonen Chofni en Pinechas zijn nietswaardige priesters, afpersers
 Eli is vroom, maar zwak en bestraft zijn zonen niet om hun kwade daden
 Als de zonen de ark meenemen in de strijd, sneuvelen ze beiden
 Bij het horen hiervan valt Eli achterover, breekt zijn nek en sterft
 God ontnemt later het priesterschap aan het geslacht van Eli

Eli en de jonge Samuël

De ark komt in handen van de Filistijnen

Dit brengt veel ellende; ze sturen de ark weer terug

Samuël
 Rechter en Profeet

Samuël

In de tijd van Eli wordt Samuël geboren, op gebed van moeder Hanna
 Naar haar belofte brengt Hanna hem naar Eli om in dienst van God te staan
 Samuël is na Eli rechter en profeet tot het eind van zijn leven
 Gedurende 20 jaar brengt Samuël overal in het land een boodschap van hervorming
 Heel Israël luistert naar de woorden van Samuël en keert terug tot God

Samuël bevrijdt met Gods hulp het volk van de Filistijnen
 Hij bereidt het koningschap voor; zalft Saul tot koning en later ook David
 Samuël houdt een afscheidsrede; hij sterft tijdens de rondzwerving van David

Het tijdperk van de koningen

Onder Samuël begint het volk om een aantal redenen naar een koning te vragen

- Israël heeft in stamverband niet als heilig volk kunnen leven onder het koningschap van God
- Hun wetteloosheid bereikte meerdere dieptepunten; men deed wat goed is in eigen ogen
- Een koning is nodig om de stammen tot een politieke eenheid te kunnen omsmeden
- Er dreigt op dit moment een aanval van koning Nachas van de Ammonieten; ook dreigen de Filistijnen weer
- De zonen van Samuël zijn als rechters corrupt; ze laten zich omkopen en verdraaien het recht

Samuël is aanvankelijk tegen ("De Heer, uw God, is Koning")

God geeft echter bevel gehoor te geven aan de stem van het volk

"Jou verwerpen ze niet. Ze verwerpen juist Mij als hun koning"

Maar Samuël moet hen flink waarschuwen voor de consequenties

Hij schildert hen de handelwijze van een koning zwart af

Het volk trekt zich echter niets aan van Samuëls woorden

"We willen een koning die ons bestuurt en ons voorgaat in de strijd"

God wil dat Samuël gehoor hieraan geeft en een koning aanstelt

In een ontmoeting met Saul zalft Samuël hem tot koning

Saul komt uit de stam Benjamin, is een zoon van Kis, woont in Gibeon

"Hierbij zalft de HEER u tot vorst over het volk dat Hem toebehoort"

Saul moet naar Gilgal gaan, waar Samuël hem aan het volk zal voorstellen

Onderweg daarnaartoe raakt Saul door de Geest in vervoering

Samuël roept het volk samen om een koning te verkiezen

Via loting wordt de stam Benjamin en daarna Saul aangewezen

Die houdt zich eerst verborgen bij de ezels, maar God laat hem vinden

Saul is lang en knap; het volk juicht "Leve de koning"

Ieder gaat naar huis; Saul met een leger dappere krijgshelden

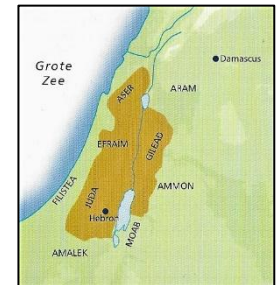
Koning Saul (1031 - 1011 v. Chr.)

Saul wordt op 30-jarige leeftijd door Samuël tot koning gezalfd
Hij wordt door het volk met gejuich ontvangen

Zijn eerste daad is de bevrijding van Jabes in Gilead
De Ammonieten hebben de stad omsingeld
Saul roept (via rondsturen stukken vlees) alle stammen ten strijde
Massaal komen de Israëlieten samen en verslaan de Ammonieten

Saul voert meermalen strijd met de Filistijnen
Steeds brengt Samuël vóór de aanvang van de strijd een offer
Eens wacht Saul, in een penibele situatie, daar niet op en offert zelf
Deze ongehoorzaamheid wordt hem zwaar aangerekend
Zijn koningschap zal niet standhouden

Het gebied
dat Saul
heroverpt op
de Filistijnen

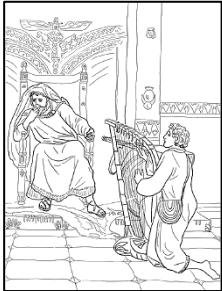
Sauls zoon Jonatan brengt, op een teken van God, een opening in de penibele strijd
Israël overwint die dag en zet de achtervolging in; niemand mag eten voor de vijand is verslagen
Jonatan eet onderweg honing; alhoewel hij de dood verdient, pleiten de soldaten hem vrij

Saul voert oorlogen tegen alle omringende vijanden, overwint steeds en wordt machtig
Op bevel van Samuël onderneemt Saul een strafexpeditie naar Amalek
Hij is God ongehoorzaam door koning Agag en het beste vee in leven te laten
Via Samuël hoort hij dat God het betreurt dat Hij hem tot koning heeft aangesteld
Er zal een andere koning komen

**Gehoorzamen
is beter
dan offers**

Koning Saul en David

Samuël mag van God niet langer treuren om Saul, maar moet David uit de stam Juda tot koning zalven
Hij gaat naar het gezin van Isaï in Bethlehem, waar God uit alle zonen de jongste uitkiest
David, die het vee aan het hoeden was, wordt door Samuël tot koning gezalfd

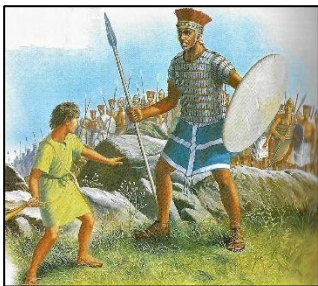
Koning Saul wordt, nu Gods Geest hem heeft verlaten, door een kwade geest gekweld
David komt als lierspeler hem opbeuren

Hij komt bij Saul in dienst en wordt zijn wapendrager

Als David veel roem krijgt, is Saul jaloers en werpt een speer naar hem

David ontwijkt; Saul merkt dat God hem nabij is en verzint een list

"Ik hoef het niet zelf te doen, laten de Filistijnen hem maar doden"

In de strijd van Saul met de Filistijnen komt hun kampvechter Goliat naar voren

Hij bespot Israël en hun God en daagt Israël uit tot een tweegevecht

David gaat de uitdaging aan; hij doodt Goliat met een steen uit zijn slinger

David onderneemt met groot succes vele veldtochten; zijn roem groeit

Saul beschouwt nu David als aartsvijand en wil hem doden

Jonatan, Sauls zoon, Davids vriend, bemiddelt meer dan eens, zonder succes

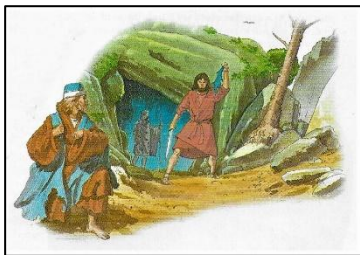
David vlucht; vele pogingen van Saul om David om te brengen mislukken

Wie David helpt, wordt omgebracht (zelfs een heel priesterdorp, Abjatar ontkomt)

Tijdens de vlucht voor Saul gedurende tien jaar vinden diverse gebeurtenissen plaats

Bevrijding Keïla - 600 medestanders - Achtervolging - Verberging in spelonken - David spaart Sauls

leven - Ontmoeting Nabal en Abigaïl - In Gat bij de Filistijnen - Bevrijding inwoners van Siklag

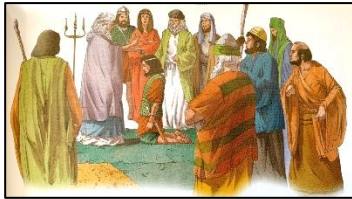

Saul bezoekt in Endor een dodenbezweerster; Samuël voorzegt zijn dood

Hij en zijn zonen sneuvelen in de strijd met de Filistijnen

De inwoners van Jabes halen de lichamen van hen op en begraven die in Jabes

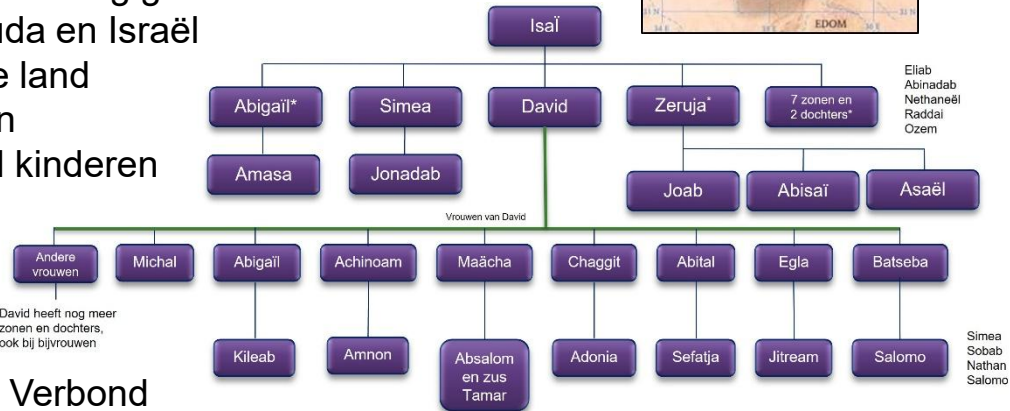
Koning David (1011 - 972 v. Chr.)

Nog tijdens het leven van Saul is David tot koning gezalfd
Als jongste uit het gezin van Isaï, een herdersjongen
David is daarna doordrongen van de Geest van God

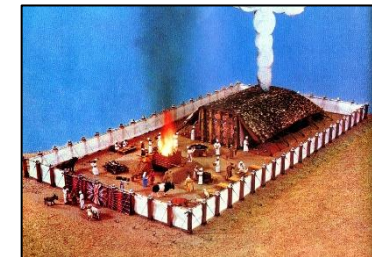

David treurt om de dood van Saul en zijn zonen
De Judeeërs stellen David aan als koning, maar Israël kiest anders
Isboset, de zoon van Jonatan, wordt daar tot koning gezalfd
Gedurende zeven jaren is er strijd tussen Juda en Israël
Uiteindelijk wordt David koning over het hele land
Hij is dan 30 jaar en zal bijna 40 jaar regeren
David trouwt met vele vrouwen en krijgt veel kinderen

David brengt de Ark van het Verbond
vanuit Kirjat-Jearim terug naar Jeruzalem
Zijn vrouw Michal bespot hem om zijn gedrag

David vindt dat God niet in een tent, maar in een tempel moet wonen
De profeet Natan laat hem weten dat hijzelf geen tempel mag bouwen
Hij heeft te veel bloed vergoten en grote oorlogen gevoerd
Zijn zoon zal die tempel bouwen
Wel belooft God hem dat zijn koningshuis eeuwig zal voortbestaan

David wordt in zijn strijd tegen omliggende vijanden gezegend, wordt machtiger, breidt zijn gebied uit
Onder zijn mannen zijn tientallen dappere helden, David behandelt het volk goed en rechtvaardig

David en Batseba

David pleegt ontucht met Batseba, de vrouw van soldaat Uria
Batseba wordt zwanger, David laat Uria met opzet sneuvelen
De profeet Natan kondigt zware straffen aan voor deze grote zonden
Davids familie zal een bron van ellende worden, ontucht, moord en doodslag
David toont diepe berouw, zichzelf zal niet zelf sterven, maar wel hun zontje

Amnon - Tamar - Absalom

Bron van ellemde in Davids familie:

- Dochter Tamar wordt door halfbroer Amnon onteerd

Tamar is de zus van Davids zoon Absalom; deze laat uit wraak Amnon doden
David rouwt drie jaar om de dood van Amnon, Absalom vlucht naar Gesur

Na de drie jaar wil David naar Gesur gaan om tegen Absalom te strijden
Zijn opperbevelhebber Joab weet dit echter door een list te verhinderen
Hij schakelt een wijze vrouw uit Tekoa in die Davids hulp vraagt in haarfamiliedrama
David begrijpt dat Joab hier achter zit en Absalom mag terugkeren
Twee jaar lang mag Absalom David niet onder ogen komen
In de volgende vier jaar maakt Absalom zich op slinkse wijze geliefd bij het volk
Hij grijpt de macht en laat zich tot koning van Israël uitroepen
Ook Achitofel, Davids raadsheer, sluit zich bij Absalom aan

David en Absalom

David vlucht met zijn hofhouding weg uit Jeruzalem naar de woestijn
Hij treft daar zijn raadsman Chusai en stuurt deze als spion naar Absalom
Onderweg wordt David belaagd door een vloekende en tierende Simi, familielid van Saul
Simi noemt hem moordenaar en verwijt hem het afnemen van de troon van Saul
David laat dit geworden en staat niet toe dat hij wordt gedood

Absalom laat zich adviseren hoe te handelen tegen David
Achitofel en Chusai geven tegenstrijdige adviezen
God beschikt dat het goede advies van Achitofel wordt verijdeld
Op aangeven van Chusai trekt David de Jordaan over
Ook Absalom trekt de Jordaan over en het komt tot een treffen
Het leger van Absalom wordt verslagen, vele duizenden sneuvelen
De vluchtende Absalom blijft met zijn haren in de takken hangen
Hij wordt gedood, ondanks het bevel van David zijn zoon te sparen
Als David dit bericht hoort, trek hij zich in groot verdriet terug
Huilend om Absalom "Absalom, mijn zoon, was ik maar dood in plaats van jij"
Maar Joab praat op hem in, waarna David zich vermant
David keert terug naar Jeruzalem, dankbaar voor het herstel van zijn koningschap

Afgunst tussen Israël en Juda

Intussen ontstaat er afgunst tussen Juda en Israël over wie de meeste rechten op David heeft
Seba, een onruststoker uit Israël, roept op tot breken met David. heel Israël volgt hem
Het leger van Joab en zijn broer Abisaï achtervolgt Seba die naar een vestingstad vlucht
Bij de belegering bemiddelt een wijze vrouw die na overleg het hoofd van Seba naar Joab werpt
Daarna keert het leger huiswaarts

Onrecht tegen de Gibeonieten

God brengt in het land een hongersnood vanwege onrecht in het verleden
Aan de Gibeonieten, een Kanaänitisch volk, was bij de inname van Kanaän een belofte gedaan
Hen was beloofd dat ze met rust zouden worden gelaten
Saul had echter geprobeerd hen uit te roeien en deed daarmee hen onrecht aan
David laat nu de Gibeonieten bij zich komen om het onrecht goed te maken
Hij vraagt hen op welke wijze dit onrecht kan worden weggenomen
Zij vragen de uitlevering van zeven mannelijke nakomelingen van Saul
David voldoet hieraan, waarna twee zonen en vijf kleinzonen worden opgehangen
Rispa, de bijvrouw van Saul, waakt bij de lijken om aasvogels en wilde dieren te weren
Daarop laat David het gebeente van Saul en Jonathan weghalen uit Gilead
Hij begraaft deze samen met de lijken van de zonen in het graf van Kis, de vader van Saul

2 zonen van Rispa,
bijvrouw van Saul
5 zonen van Merab,
dochter van Saul

Volkstelling

Nogmaals begaat David een grote zonde: hij wil weten hoe groot zijn leger is
Hij geeft opperbevelhebber Joab opdracht een volkstelling te houden onder de weerbare mannen
Joab sputtert behoorlijk tegen, maar Davids wil is wet en hij gaat op pad, het hele land door
Welgeteld zijn er in Israël 800.000 weerbare mannen en in Juda 500.000.
Als David deze uitslag hoort, slaat de schrik om het hart vanwege zijn hoogmoed
Hij zegt tegen God "Ik heb ernstig gezondigd door mijn daad"
Via de profeet Gad legt God hem drie straffen voor.
Hij mag kiezen tussen zeven jaar hongersnood, drie maanden vluchten of drie dagen pest in het land
Liever valt David in Gods handen dan in die van mensen: de pest brengt 70.000 mensen de dood.
Als ook Jeruzalem wordt bedreigd, begint God het onheil te betreuren en laat de pest stoppen
David koopt op die plek een dorsvloer met runderen en brengt God brandoffers en vredeoffers

7 jaren hongersnood
3 maanden vluchten
3 dagen pest

Dauids overwinningslied

Tijdens zijn regering behaalt David vele overwinningen in de strijd tegen zijn vijanden. Hij heft een overwinningslied aan voor God die hem steeds uit de macht van deze vijanden heeft ontrukkt. "Daarom wil ik U prijzen, HEER, te midden van de volken, een loflied zingen tot eer van uw naam".

Begin- en eindcouplet van het lied dat David voor de HEER aanheft toen de HEER

*HEER, mijn rots, mijn vesting, mijn bevrijder,
God, mijn steenrots, bij u kan ik schuilen,
mijn schild, kracht die mij redt, mijn burcht,
mijn toevlucht, mijn redder, u redt mij van het geweld.
Ik roep: "Geloofd zij de HEER,"
want ik ben van mijn vijanden verlost.*

*Daarom wil ik u prijzen, HEER, te midden van de volken,
een loflied zingen tot eer van uw naam.
Hij schenkt zijn koning overwinningen,
betoont zich trouw aan zijn gezalfde,
aan David en zijn nageslacht, voor altijd.*

Boek van de Psalmen

We kwamen David al tegen als lierspeler bij koning Saul. Nu hebben we hem meegemaakt als koning. David is echter ook dichter: hij heeft gedurende zijn leven vele psalmen gedicht. In het Bijbelboek "Psalmen" zijn deze te vinden, naast die van andere dichters. In de afzonderlijke presentatie "Psalmen en Liederen" staat informatie over dit Bijbelboek.

Ook de laatste woorden van David zijn een lofzang, met daarin onder meer deze zinnen: *"De geest van de HEER sprak in mij, zijn woorden zijn op mijn tong ... Wie rechtvaardig heerst over de mensen, heerst in diep ontzag voor God ... Zo, met Gods hulp, is ook mijn koningshuis, want een eeuwig verbond heeft Hij me toegezegd ... Op Zijn hulp kan ik me verlaten ..."*

De berijmde psalmen
zijn op melodie gezet

Psalm 134

Een pelgrimstied. tekst: Douwe Klaas Wielenga (1905-1981) melodie: Genève 1551

1 Kom al-len, die-naars van de Heer,
ze - gen zijn naam en geef Hem eer,

Vorbereidingen tempelbouw

David treft nog voorbereidingen voor de bouw van de tempel die door Salomo zal worden gebouwd
 Hij legt voorraden aan: cederstammen, balken, stenen, ijzer, goud, zilver, koper en edelgesteente
 Hij stelt een menigte werklieden aan: steenhouwers, metselaars, houtsnijders en andere vaklieden
 David instrueert Salomo, wenst dat God hem hulp, verstand en inzicht zal geven.
 Hij overhandigt zijn zoon zelfs een compleet bouwplan voor de tempel

Daarnaast regelt hij taakverdelingen van de leiders van Israël, van priesters en Levieten en geeft voorschriften aan zangers, poortwachters, schatbewakers, rechters en bestuursambtenaren

In het bijzijn van alle leiders van het land draagt David zijn taken over aan zijn zoon Salomo
 Hij houdt hem voor de geboden van God na te volgen en Hem met volle overgave te dienen
 De leiders van het volk vraagt hij Salomo bij te staan en hij vraagt hen bij te dragen aan de bouw
 Zij leveren spontaan veel goud, zilver, koper, ijzer en edelgesteente

Samen loven ze God en prijzen Zijn grootheid

*Looft God, looft Zijn naam alom;
 Looft Hem in Zijn heiligdom;
 Looft des HEEREN grote macht*

Overdracht taken aan Salomo

Intussen wordt in het geheim, zonder dat David dit weet, zijn zoon Adonia tot koning uitgeroepen
In aanwezigheid van Joab, de priester Abjatar, alle koningszonen en Judese hovelingen

Via de profeet Natan en via Batseba komt David dit ter ore

Hij geeft onmiddellijk opdracht om Salomo door Natan tot koning te laten zalven

David laat hem op zijn eigen muilnier rijden en zet hem op de koningstroon

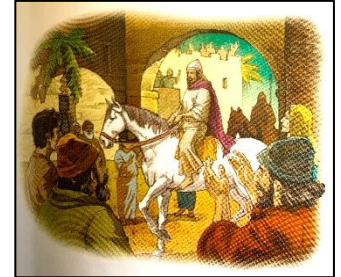
Het volk jubelt "Leve koning Salomo"

Dit rumoer dringt door tot Adonia en zijn gasten

Als zij horen van de troonopvolging door Salomo vluchten ze naar huis

Adonia vlucht naar de tabernakel en grijpt de horens van het altaar

Salomo laat hem echter gaan onder voorwaarde geen misstap te begaan

Bij de overdracht van het koningschap aan Salomo spreekt David de oudsten toe

Alle invloedrijke personen van zijn rijk zijn bijeengekomen

David vertelt hen wat God in zijn leven allemaal heeft gedaan

Hij draagt hen op in alles de geboden van God na te leven

Dan zullen zij dit goede land voor altijd in bezit mogen houden

Saul 1031 - 1011 v. Chr.
David 1011 - 972 v. Chr.
Salomo 972 - 932 v. Chr.

David's levenseinde

David wordt de laatste jaren van zijn leven verzorgd door Abisag uit de stad Sunam

Op zijn sterfbed geeft hij Salomo de opdracht God te gehoorzamen en al zijn geboden in acht te nemen

Zijn zonen moeten het rechte pad houden en God met hart en ziel toegewijd blijven

Dan zal er altijd een nakomeling van hem op de troon van Israël zitten

David sterft na een regeerperiode van 40 jaar (1011 - 972 v. Chr.) en wordt opgevolgd door Salomo

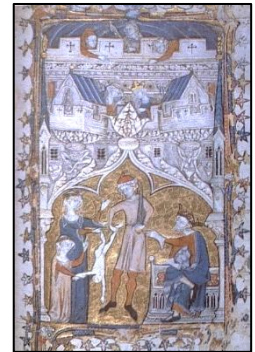
Koning Salomo (972 - 932 v. Chr.)

Salomo bestijgt de troon van zijn vader David en regeert met vaste hand
 God staat hem ter zijde en maakt hem buitengewoon machtig
 Als eerste neemt hij actie richting de tegenstanders van zijn koningschap:
 Hij laat Adonia en Joab doden, ontzet Abjatar uit het priesterambt en rekent af met Simi
 Salomo stelt opzichters aan en stelt een kabinet van vorsten aan

Salomo toont zijn liefde voor God door te handelen naar wat zijn vader David hem heeft voorgehouden

God vraagt Salomo in een droom wat Hij hem zal geven
 Hij vraagt een opmerkelijke geest voor zijn zware opdracht
 Dus geen lang leven, rijkdom of dood van zijn vijanden
 God belooft hem daarom niet alleen wijsheid
 Maar ook rijkdom, roem en een lang leven

Blijk van wijsheid in een rechtsgeding:
 Twee vrouwen met ieder een kind
 Eén dood en één levend
 Beiden eisen het levende kind op
 Salomo beveelt het kind in tweeën te hakken
 De ene moeder smeekt dit niet te doen
 Salomo concludeert dat zij de moeder is

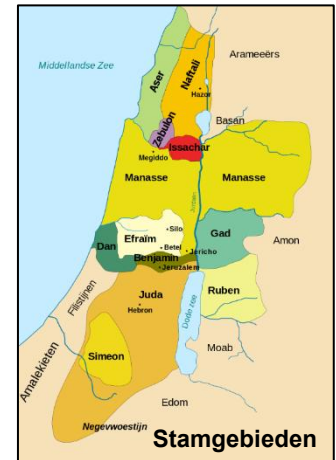
Dit vonnis brengt groot ontzag voor Salomo teweeg
 Men begrijpt dat hij het recht handhaaft met goddelijke wijsheid

507		1 KONINGEN 3
Vorsten van Salomo (1 Kon. 4:1-6)		
 <p>David verenigde Israël onder een sterke, duurzame monarchie, maar zijn opvolger Salomo tilde de natie naar een hoger niveau, en vestigde haar als een van de sterkste handeldrijvende en militaire machten in de oude wereld. Twaalf opzichters hadden de leiding over administratieve districten (1 Kon. 4:7-19), met een kabinet van vorsten die Salomo in Jeruzalem dienden.</p>		
Naam	Positie	Omschrijving
Azaria, de zoon van Zadok	(hoge)priester	Hield toezicht op de eredienst en de religieuze rituelen, hij vertegenwoordigde het volk van God.
Elihoref en Ahia, de zonen van Sisa	schrijvers	Vergelijkbaar met die van kanselier of staatssecretaris.
Josafat, de zoon van Alihud	kanselier	Hield de geschreven historische verslagen bij van de bezigheden van de koning en de gebeurtenissen tijdens zijn regering.
Benaja, de zoon van Jojada	legeroverste	Hield toezicht op het leger, inclusief opslag en wagenpark. Hij voerde het leger aan tijdens militaire gevechten, en handelde politiezaken van de koning af (1 Kon. 2:28-35).
Zadok en Abjathar	priesters	Hielden toezicht op religieuze zaken en dienden als hoeders van de wet.
Azaria, de zoon van Nathan	hoofd opzichters	Voerde de militaire bevelen uit van Salomo en Benaja.
Zabud, de zoon van Nathan	priester en vertrouweling	Was raadgever van de koning in privé zaken.
Ahisar	hofmeester	Hield toezicht op het paleiscomplex en de benodigdheden voor Salomo's uitgebreide hofhouding (1 Kon. 4:22-23; 11:3).
Adoniram, de zoon van Abda	hoofd herendienst	Gaf leiding aan Salomo's bouwprojecten (1 Kon. 5:13; 7:1-8; 9:15-19).

Salomo breidt zijn gebied uit tot de Eufraat
 Hij leeft in vrede met de omringende landen
 De bevolking kan onbezorgd leven
 Hij trouwt met de dochter van de farao
 Uit vele omringende landen komen
 afgevaardigden van koningen naar
 zijn wijsheid luisteren
 Salomo dicht vele spreuken en liederen
 Ook over allerlei planten en dieren

Situatie koninkrijken Saul David Salomo

LEGENDA	
	Koninkrijk van Saul
	Terrein veroverd door David
	Gebied onder Salomo's heerschappij
★	Achtereenvolgende hoofdsteden
○	Locatie onzeker

Tempelbouw

Salomo geeft opdracht een tempel voor God te bouwen

Salomo en koning Chiram van Tyrus roemen beiden de God van Israël

Zij sluiten een verdrag met elkaar voor de bouw van de tempel

Chiram levert ceders, cipressen, sandelhout en goud, vaklieden en knechten

Salomo levert als tegenprestatie voedsel voor het hof van Chiram

Uit heel Israël laat Salomo mensen komen om herendiensten te verrichten

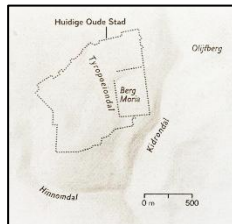
Grote aantallen werklieden en vakmensen uit beide landen werken samen

Ze maken pasklare blokken steen en pasklare balken voor de bouw

In goede samenwerking vervoeren ze dit allemaal naar de bouwplaats

De locatie van de tempel is destijds al door David aangewezen

Op de dorsvloer van Ornan op de berg Moria, waar Abraham Isaak wilde offeren

De bouw begint 480 jaar na de uittocht van Israël uit Egypte

Afmetingen en constructie zijn door God zelf voorgeschreven

De binnenkant van de tempel wordt met bladgoud bekleed

Vaklieden maken het brons- en koperwerk voor de inrichting:

Wasvat, spoelbekkens, altaar, lampen, offerschalen en dergelijke

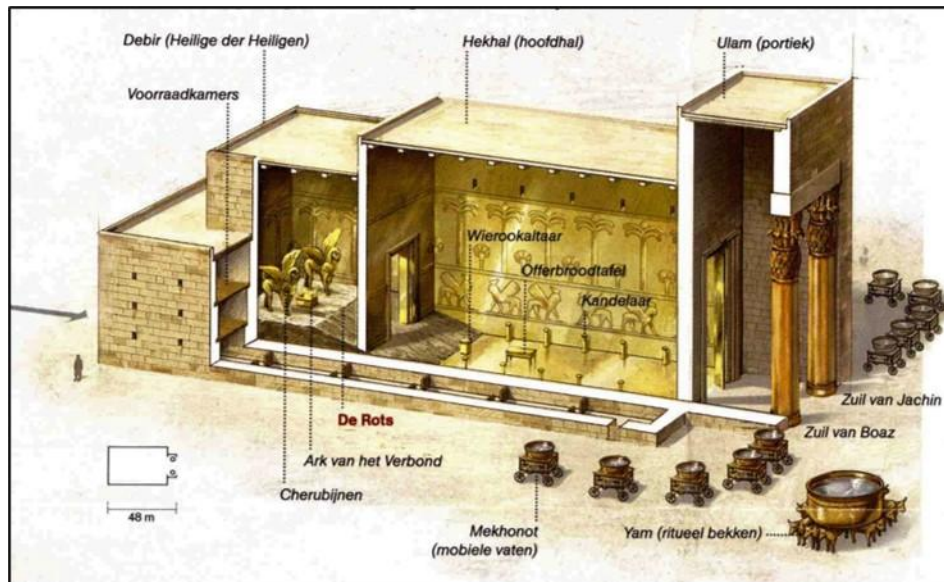
Alle voorwerpen worden met goud bekleed

De tempelbouw duurt zeven jaar

De tempel zelf is ongeveer 30 m lang, 10 m breed en 15 m hoog

Als laatste brengt Salomo de wijgeschenken van David naar de tempel

Hij bergt alle voorwerpen op in de schatkamer van de tempel

In bijzijn van alle oudsten en stamhoofden brengt Salomo de ark van het verbond over naar de gereedgekomen tempel

Bij het binnenbrengen schallen de trompetten en cimbalen en klinkt het loflied:
“De HEER is goed, eeuwig duurt Zijn trouw”
 Op dat moment vult een wolk de tempel:
De majesteit van God vult de hele tempel

Smeekbeden
 "God verhoor ons"

De tempel is gereed en God spreekt tot Salomo:

“Als jij je strikt houdt aan mijn voorschriften, rechtsregels en geboden, zal ik Mijn belofte aan jouw vader David nakomen. Ik zal te midden van de Israëlieten komen wonen en het volk Israël niet in de steek laten”

Salomo zegt tegen God:

“Ik heb voor U een vorstelijk huis gebouwd dat voor altijd U tot woning kan zijn”

Salomo heft zijn handen naar de hemel en prijst God om zijn grootheid

Hij knielt voor het altaar en doet vele smeekbeden voor diverse toekomstige situaties

Salomo zegent heel het volk: “Moge God u in alles bijstaan”

Hij houdt hen voor “God toegenegen te blijven en Zijn geboden te houden”, opdat alle volken op aarde zullen beseffen dat de HEER God is, Hij alleen

Salomo's paleis

Na de bouw van de tempel bouwt Salomo een paleis voor zichzelf, de bouw duurt dertien jaar

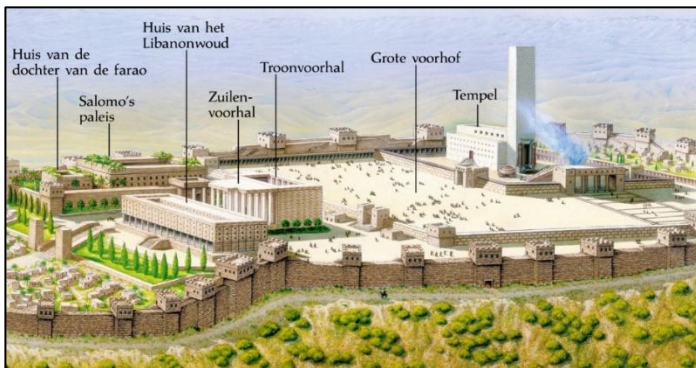
Een groot complex met hal, zuilenhal en troonzaal om daarin recht te spreken

De constructie van de elke ruimte bestaat uit op maat gezaagde blokken steen en cederhouten balken

Het hele plafond van de troonzaal is ook van cederhout

Het paleis daarachter heeft een hof met vele woonvertrekken

Een ander onderdeel van het paleiscomplex is het Huis van het Libanonwoud, een wapenarsenaal

Blijf God
toegenegen

God verschijnt God voor de tweede keer aan Salomo:
“Ik heb je smeekbeden gehoord en de tempel gemaakt
tot heilige plaats om er voor altijd te wonen,
niets daar zal Mij ontgaan”

En weer belooft God hem een onwankelbare
troon als hij Hem blijft dienen

Salomo beloont koning Chiram van Tyrus voor de vele leveringen voor de tempel en zijn paleis
Hij legt de Kanaänitische volken herendiensten op
De Israëlieten zelf dienen hem op vele terreinen
Salomo breng drie maal in het jaar offers in de tempel
Hij bezit koper- en turkooismijnen in de Sinaï
Salomo laat een vloot bouwen bij Eilat
Koning Chiram levert hem ervaren zeelui die hem helpen
Deze vloot haalt voor Salomo veel goud uit Ofir

Maar ook waarschuwt Hij:

“Als jullie Mijn geboden niet bewaren, Mij verlaten en
andere goden gaan dienen, dan zal Ik jullie verlaten,
dan zal Ik de Israëlieten verdrijven van hun
grondgebied en dan zal deze tempel een puinhoop
worden. Israël zal dan bij alle volken het mikpunt
worden van hoon en spot”

Koningin van Seba

Salomo's wijsheid en rijkdom wordt alom opgemerkt
Zo hoort ook de koningin van Seba ervan
Het land Seba ligt hoogstwaarschijnlijk in het huidige Ethiopië
In die omgeving ligt ook Ofir, het land van het goud
De koningin van Seba gaat naar Salomo om zijn wijsheid te testen
Salomo weet op al haar vragen en raadsels een antwoord
De koningin wordt alles gewaar en is buiten zichzelf van bewondering
Het is allemaal nog grootser dan ze heeft gehoord
Ze prijst de God van Salomo:

“Zijn liefde voor Israël is zo grenzeloos dat Hij u als koning heeft aangesteld
om recht en gerechtigheid te handhaven”

De koningin overlaadt hem met vele geschenken: goud, reukwerk, edelstenen en sandelhout
Salomo geeft haar van zijn kant koninklijke geschenken, zoveel ze maar wil
Na deze ontmoeting keert ze terug naar haar land

Jaarlijks ontvangt Salomo een enorme hoeveelheid goud
Via winsten van zijn handelaren en via afdrachten van overwonnen landen
Salomo heerst namelijk over alle koningen tussen de Eufraat en Egypte
Hij heeft een handelsvloot die de zeeën bevaart en vele rijkdommen aanvoert
Uit alle delen van de wereld luisteren velen naar zijn van God gekregen wijsheid
Zij brengen vele en dure geschenken mee en hij ontvangt veel goud

Salomo maakt een enorme troon van ivoor, bekleed met goud, drink- en eetgerei zijn ook van goud
Salomo overtreft alle andere koningen op aarde in rijkdom en wijsheid
Hij bezit enorm veel paarden, zijn handelaren kopen dure paarden in Egypte

Salomo's ontrouw

Naast de dochter van de farao, heeft Salomo nog vele andere vrouwen

Een harem van 700 vrouwen en 300 bijvrouwen

De meesten van hen zijn buitenlandse vrouwen

God had de Israëlieten verboden zich met hen in te laten

Zij zullen hen verleiden hun goden te gaan dienen

Dat is nu precies het geval met Salomo op latere leeftijd

Op zijn oude dag verleiden zijn vrouwen hem tot afgodendienst

Salomo is God niet meer met hart en ziel God toegedaan zoals zijn vader David

Hij laat zelfs offerplaatsen maken voor de afgoden van zijn buitenlandse vrouwen

God is woedend op Salomo om zijn ontrouw; God had hem nadrukkelijk gewaarschuwd

Het koningschap zal van Salomo worden losgescheurd vanwege deze ontrouw

Omwille van David en Jeruzalem zal dit dat pas na de dood van Salomo gebeuren

God zal zijn zoon niet het hele koningschap ontnemen, één stam zal hij behouden

Astarte, godin Sidoniërs

Salomo's tegenstanders

- De Edomiet Hadad
- Rezon van Aram
- De Efraïmiet Jerobeam

God geeft aan Salomo in zijn leven een drietal tegenstanders

Hadad en Rezon brengen veel schade toe aan Israël

Jerobeam is een gewaardeerde opzichter van Salomo

De profeet Achia brengt hem de boodschap over de scheuring van het rijk

Jerobeam zal koning worden over tien van de twaalf stammen

Achia maakt dit aanschouwelijk via twaalf gescheurde kledingstukken

Salomo wil Jerobeam doden, deze vlucht naar farao Sisak in Egypte

Salomo sterft na een regeringsperiode van 40 jaar
Zijn zoon Rechabeam volgt hem op

Saul 1031 - 1011 v. Chr.
David 1011 - 972 v. Chr.
Salomo 972 - 932 v. Chr.

Scheuring van het rijk (932 v. Chr.)

Rechabeam wordt in Sichem tot koning uitgeroepen.

Tegelijk gaan er boden naar Egypte om Jerobeam op te halen

Jerobeam en de Israëlieten vragen Rechabeam om lastenverlichting

Rechabeam raadpleegt de oudsten, zij adviseren een welwillend antwoord

Dit advies legt Rechabeam naast zich neer

Daarna raadpleegt hij de jongeren, zij adviseren grotere lastenverzwaringen

Rechabeam geeft het volk dit hardvochtig antwoord, dus geen lastverlichting

God beschikt dit zo om de voorzegde scheuring in vervulling te doen gaan

Na dit antwoord breekt Israël met Rechabeam, met het koningshuis van David

Rechabeam blijft alleen koning over de stam Juda

Al snel daarna sloot de stam Benjamin zich bij hem aan

De stam Simeon (binnen Juda) gaat later op in Juda en verliest zijn eigen identiteit

De Efraïmiet Jerobeam wordt door de volksvergadering tot koning van Israël uitgeroepen

Het koninkrijk Israël omvat dus de overige stammen

Rechabeam roept 180.000 krijgs mannen uit Juda en Benjamin op om het koningschap terug te winnen

Maar God laat via de profeet Semaja weten dat ze niet ten strijde moeten trekken

Want deze scheuring van het rijk is van Hem is uitgegaan

Rechabeam en zijn krijgs mannen gehoorzamen en keren terug naar huis

Juda - Tweestammenrijk
Israël - Tienstammenrijk

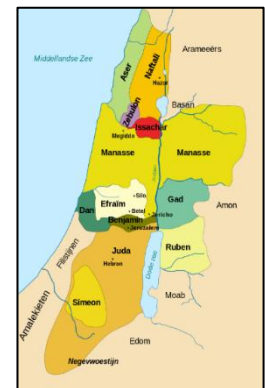
יהודה
Judá

Het symbool van de
stam Juda is een leeuw

Vanaf dit moment kent het land twee afzonderlijke koninkrijken

Het Koninkrijk Juda (Tweestammenrijk) en Het Koninkrijk Israël (Tienstammenrijk)

De stam Efraïm wordt de
meest dominante stam
in het koninkrijk Israël

Het Koninkrijk Juda (Tweestammenrijk)

Het koninkrijk bestaat uit de stammen Juda en Benjamin
In totaal regeren er 20 koningen in het Tweestammenrijk Juda
Het betreft een periode van 345 jaar (931 - 586 v. Chr.)

Van twee koningen kan een heel gunstig getuigenis worden gegeven (Hizkia en Josia)
Enkelen hebben een groot deel van hun regeringstijd God gediend (Asa en Josafat)
De overige koningen doen in het algemeen wat slecht is in de ogen van God
Er zijn koningen die kort regeren (van 3 maanden tot ruim 10 jaar)
Anderen regeren langere tijd (van 10 tot 55 jaar)
De opvolging van het koningschap is bijna altijd van vader op zoon

Bijbelboek 1 Koningen 12 - 22
Bijbelboek 2 Koningen 1 - 25
Bijbelboek 2 Kronieken 11 - 35

Waar worden de koningen beschreven?

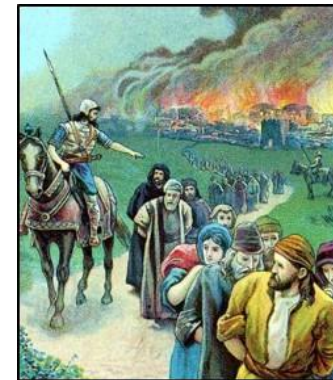
Vanaf 1 Koningen 12 tot heel 2 Koningen worden alle koningen van *Juda en Israël* in chronologische volgorde genoemd

Vanaf 2 Kronieken 11 tot het eind staan alleen de koningen van *Juda* genoemd

De beschrijving van deze koningen is te vinden in de hoofdtekst (een beknopte beschrijving) en via links in de tekst wordt een wat bredere beschrijving gegeven (zie de links in de tekst)

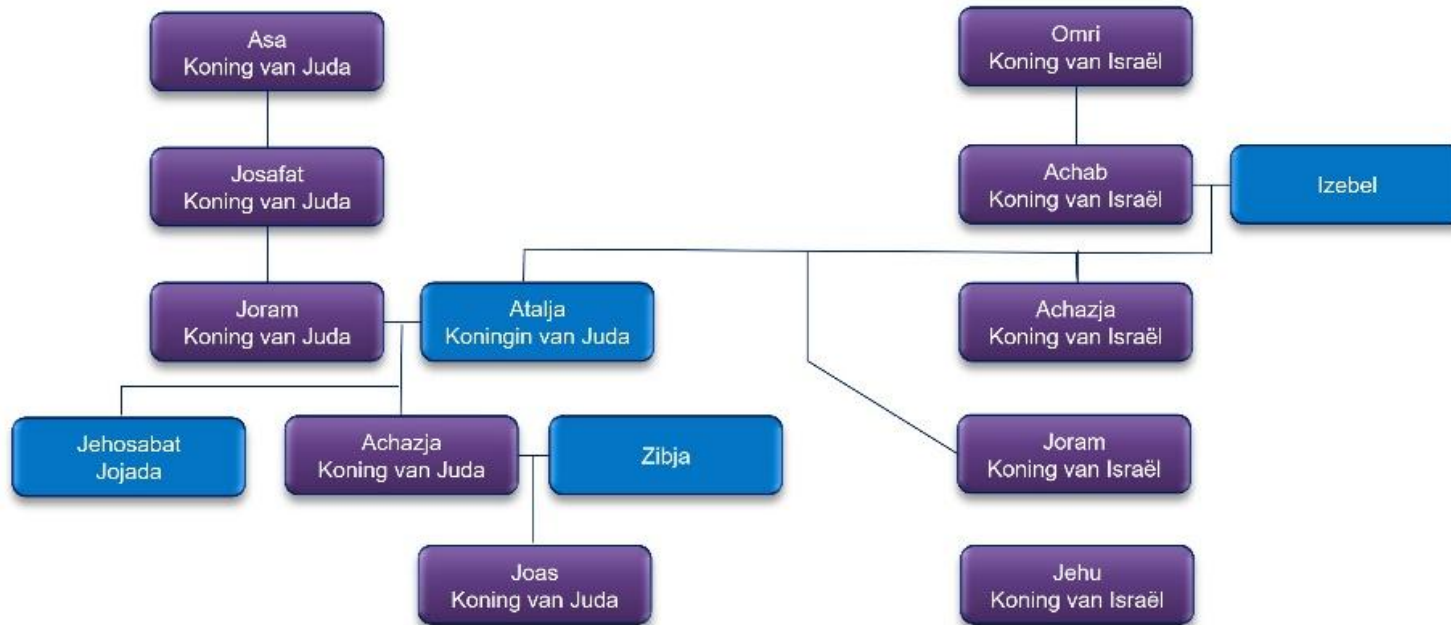
586 Juda in ballingschap weggevoerd naar Babel

God stuurt Nebukadnessar op Juda af. Door een langdurige belegering van Jeruzalem ontstaat er grote hongersnood. Bij de inname vindt er een slachting onder het volk plaats. De tempel wordt leeggeroofd en in brand gestoken en de muren van Jeruzalem worden neergehaald. Ook de paleizen met al hun kostbaarheden gaan in vlammen op. De zonen van Sedekia worden voor zijn ogen afgeslacht, zijn ogen worden uitgestoken en hij wordt geboeid afgevoerd naar Babel. De Judeeërs die zijn ontkomen aan de slachting, worden als slaven weggevoerd naar Babel. Zo gaat in vervulling wat God via Jeremia heeft voorspeld. Het land blijft 70 jaar braak liggen en heeft rust, totdat alle niet in acht genomen sabbatsjaren vergoed zijn.

Rechabeam
Abiam
Asa
Josafat
Joram
Achazja
Atalja
Joas
Amasja
Uzzia
Jotam
Achaz
Hizkia
Manasse
Amon
Josia
Joachaz
Jojakim
Jojachin
Sedekia

De verbintenis tussen het koninkrijk Juda (links) en het koninkrijk Israël (rechts)

Het Koninkrijk Israël (Tienstammenrijk)

In totaal regeren er 19 koningen in het Tienstammenrijk Israël

Het betreft de periode van 209 jaar (931 - 722 v. Chr.)

Vrijwel alle koningen zondigen net als Jerobeam, de eerste koning

Vanaf het begin is er een eigen cultus, de verering van Baäl

God stuurt vele profeten naar Israël, waaronder de krachtige profeten Elia en Elisa

Het optreden van hen heeft heilzaam gewerkt

Er zijn 9 koningen die kort regeren (enkele dagen tot 12 jaar)

Anderen regeren langere tijd (van 12 tot 28 jaar)

Alleen de sterke koning Jerobeam II regeert langer (41 jaar)

De opvolging van het koningschap is in het begin van vader op zoon

Later is er veelal opvolging door een ander

Bijbelboek 1 Koningen 12 - 22

Bijbelboek 2 Koningen 1 - 25

Bijbelboek 2 Kronieken 11 - 35

Waar worden de koningen beschreven?

Vanaf 1 Koningen 12 tot heel 2 Koningen worden alle koningen van *Juda en Israël* in chronologische volgorde genoemd

Vanaf 2 Kronieken 11 tot het eind staan alleen de koningen van *Juda* genoemd

De beschrijving van deze koningen is te vinden in de hoofdttekst (een beknopte beschrijving) en via links in de tekst wordt een wat bredere beschrijving gegeven (zie de links in de tekst)

722 *Israël in ballingschap weggevoerd naar Assyrië*

De wegvoering in ballingschap is de straf die God aan de Israëlieten oplegt

Ze hebben namelijk gezondigd tegen hun God die hen uit Egypte had bevrijd

Vereren andere goden en brengen offers aan vreemde goden

Hiermee tergen ze God, hoewel God hen die praktijken uitdrukkelijk verbod

Ze weigeren keer op keer te luisteren naar vermaningen van profeten

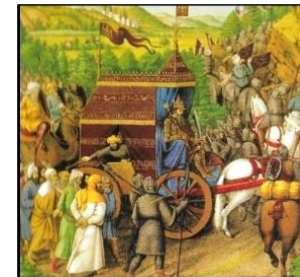
Ze doen niet anders dan wat slecht is in de ogen van God

Nu is God woedend en verstoot Israël

De koning van Assyrië stuurt vreemde volken naar het gebied van Samaria

Een priester van Israël leert hen de regels van God

Ze vereren hun eigen goden, maar vereren ook de God van Israël

Jerobeam

Nadab

Basa

Ela

Zimri

Omri

Achab

Achazja

Joram

Jehu

Joachaz

Joas

Jerobeam II

Zecharja

Sallum

Menachem

Pekachja

Pekach

Hosea

In een afzonderlijke presentatie (**Koningen van Juda en Israël**) worden alle koningen van Juda en Israël samen vermeld, in chronologische volgorde en in overeenkomstige jaren, met een korte beschrijving

Koningen van Juda (Tweestammenrijk)

Koningen van Israël (Tienstammenrijk)

Overzicht koningen in overeenkomstige jaren

932 **Scheuring van het rijk van Salomo**

Beginjaar Koning Jaren regering

931 **Rechabeam** 17
Steun priesters en Levieten
Wordt God ontrouw
Voorzegging profeet Semaja
Oorlog met Jerobeam van Israël

914 **Abiam** 3
Bedrijft de zonden van voorouders
Veldslag tegen Jerobeam van Israël
Abiam zoekt heil bij God
Juda verslaat Israël

Juda - Tweestammenrijk
Israël - Tienstammenrijk

Beginjaar Koning Jaren regering

931 **Jerobeam** 21
Eredienst stierkalveren in Dan en Betel
Godsman uit Juda waarschuwt
Volk volhardt in afgodendienst
Achia voorspelt einde koningshuis Jerobeam

910 **Nadab** 1

... enzovoort ...

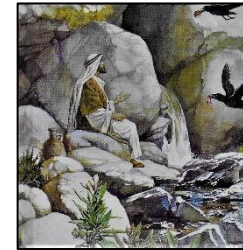
Zie presentatie (**Koningen van Juda en Israël**)

Profeten

In geschiedenis van de koningen Saul, David en Salomo kwamen al enkele profeten aan de orde
Door hen vragen de koningen God om raad, maar ook via hen horen de koningen raadsbesluiten en oordelen van God
Deze profeten worden veelal ziener van de koning genoemd; de koningen hebben veelvuldig contact met deze profeten
Het betreft de profeten *Natan* (bij David en Batseba) en *Gad* (bij de volkstelling van David)
Maar ook *Achia* (tijdens Salomo, de aankondiging van de scheuring van het rijk)
En *Semaja* (bij Rechabeam, deze mag niet strijden tegen Jerobeam).
Bij koning Asa van Juda kwamen we de profeten *Azarja* (bemoediging) en *Chanani* (veroordeling) tegen
In het vervolg van de geschiedenis van de koningen kwamen we de profeten *Elia* en *Elisa* tegen

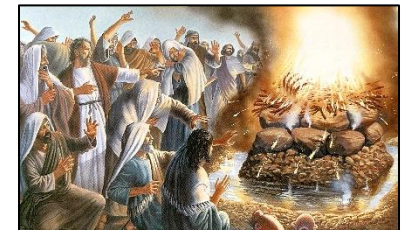
De profet Elia

Elia vertelt komende droogte aan koning Achab
Elia zelf wordt tijdens de droogte door God van eten en drinken voorzien
Raven brengen hem daar eten
God stuurt hem naar een weduwe in Sarefat, die hem van voedsel voorziet
Haar meel en olie raakt niet op tot er weer regen valt
De zoon van de weduwe sterft en wordt door Elia weer opgewekt
Na drie jaar moet Elia naar Achab gaan om regen aan te kondigen
Hofmeester Obadja heeft, toen Izebel de profeten van God liet uitroeien, honderd profeten gered
Obadja moet aan Achab vertellen dat Elia er aan komt
Achab gaat Elia tegemoet en verwijt hem Israël in het ongeluk te hebben gestort
Maar Elia geeft aan dat Achab dat zelf heeft gedaan door Gods geboden te negeren en Baäl te vereren

- Natan
- Gad
- Achia
- Semaja
- Azarja
- Chanani
- Elia
- Elisa

Elia daagt Achab uit om op de berg Karmel een krachtmeting te doen
Een ontmoeting tussen de priesters van Baäl en de God van Elia
Ruim achthonderd priesters komen, samen met het bijeengeroepen volk, naar de Karmel
Uit een test met brandstapels moet de ware God blijken
De priesters roepen Baäl aan, maar die antwoord niet met vuur
Elia roept God aan en vuur uit de hemel ontsteekt het hout en verteert alles
Het volk erkent met ontzag dat dit de ware God is

De profeet Elia en opvolger Elisa

Op bevel van Elia worden alle Baäl-priesters door de Israëlieten gedood
Elia wacht op de komende regen totdat er een enorme regenbui losbarst

Izebel, de vrouw van Achab, hoort van de dood van de Baäl-priesters

Als Elia merkt dat ze hem wil doden, slaat hij op de vlucht

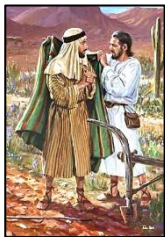
Hij komt uiteindelijk met Gods hulp aan bij de berg Horeb in de Sinaïwoestijn, de berg van God

Daar verschijnt God aan hem in een zachte bries

Elia spreekt met God over zijn leven en over de dreiging van Izebel; hij krijgt de opdracht terug te keren

Hij moet Hazaël zalven tot koning van Aram, Jehu tot koning van Israël en Elisa tot zijn opvolger

Deze drie zullen zorgen voor het uitroeien van de Israëlieten die de Baäl hebben gediend

Elisa is aan het ploegen als Elia hem ontmoet
Elia gooit zijn mantel over hem heen
Hij wijst hem daarmee aan als zijn opvolger
Elisa neemt afscheid van zijn ouders en volgt Elia

1 Koningen 19: 8 e.v.

Elia stond op, en toen hij had gegeten en gedronken liep hij, gesterkt door dit voedsel, veertig dagen en veertig nachten door de woestijn, tot hij bij de Horeb kwam, de berg van God.

Daar ging hij een grot binnen om er de nacht door te brengen. Toen richtte de HEER zich tot hem met de woorden: 'Elia, wat doe je hier?'

Elia antwoordde: '..... en nu hebben ze het ook op mijn leven voorzien.'

De HEER zei tegen Elia: 'Keer terug

.... Elia ging weg van de Horeb

Elia en Elisa gaan samen naar Betel

Elia, die weet dat hij door God van Elisa zal worden weggenomen, wil niet dat Elisa meegaat, maar die staat erop

Hetzelfde gebeurt als Elia naar Jericho wil en daarna naar de Jordaan

Elia spleijt met zijn mantel het water van de Jordaan, zodat beiden kunnen oversteken

Daar wordt Elia in een stormwind door een wagen van vuur meegevoerd naar de hemel

Een latere poging van profeten om hem te vinden, levert niets op

Elisa krijgt een dubbel deel van de geest van Elia

Met de mantel van Elia spleijt ook hij het water van de Jordaan

Elisa doet als eerste daad enkele wonderen uit naam van God

Hij maakt het water van Jericho weer gezond

En hij laat berinnen een groep kinderen verscheuren die hem uitlachen en uitschelden

De profeet Elisa

Elisa verricht opnieuw wonderen

- Hij helpt een arme weduwe aan veel bakolie die ze moet verkopen om haar schulden te betalen
- Elisa krijgt regelmatig onderdak bij een vrouw uit Sunem; zij en haar man hebben geen zoon Een later toch geboren zoon sterft echter weer. waarna Elisa de jongen weer tot leven brengt
- Tijdens een hongersnood maakt Elisa bedorven eten weer gezond
- Hij zorgt voor meer dan voldoende eten voor een groep van honderd profeten
- Elisa geneest bevelhebber Naäman uit Aram van zijn huidziekte; hij laat hem baden in de Jordaan
- Op een andere dag helpt Elisa een profetengemeenschap een geleende bijl boven water te halen
- In een oorlog van Aram tegen Israël speelt Elisa een grote rol

Hij voorzegt waar invallen worden gedaan, tot grote ergernis van Aram

Als de Arameeërs op hem afkomen om hem gevangen te nemen, redt God hem door hen blind te maken

- Bij een latere langdurige belegering van Samaria komt God via Elisa te hulp als de hongersnood groot is
- Zelfs in Aram speelt Elisa een rol

Koning Benhadad is ziek en stuurt Hazaël naar Elisa om te vragen of hij beter zal worden

Elisa voorspelt de dood van de koning

Tegelijk zegt Elisa tegen Hazaël dat hij koning van Aram zal worden

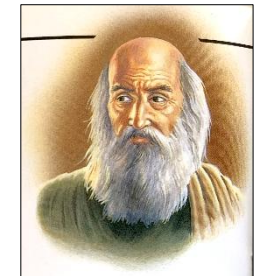
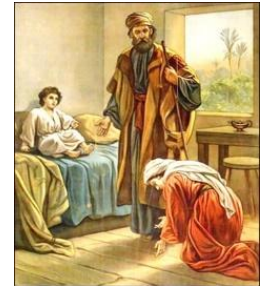
En voorspelt hem dat hij het volk Israël groot onheil zal brengen

Thuisgekomen brengt Hazaël koning Benhadad om het leven en wordt zelf koning in zijn plaats.

- Elisa geeft inmiddels één van de profeten opdracht om Jehu tot koning van Israël te zalven

De profeet zalft Jehu tot koning en geeft hem de opdracht het koningshuis van Achab uit te roeien

Als Jehu dit vertelt aan zijn mede-bevelhebbers, blazen die op de ramshoren en roepen "Jehu is koning".

Tijdens de regering van Joas wordt de profeet **Elisa** ziek, hij ligt op sterven

Koning Joas van Israël zoekt hem huilend op

Elisa geeft Joas te kennen dat hij de overwinning op Aram zal behalen

Want God krijgt medelijden met Israël vanwege het verbond met de voorvaderen

God wil Israël niet uitroeien of verstoten

Elisa sterft en wordt begraven

Overige profeten

Na het optreden van Elia en Elisa treden nog vele andere profeten op
 Profeten vóór, tijdens en na de Ballingschap; de zogenaamde grote en kleine profeten

Tot de *grote* profeten behoren Jesaja, Jeremia, Ezechiël en Daniël

Jesaja
 Jeremia
 Ezechiël
 Daniël

Tot de *kleine* profeten behoren Jona en anderen

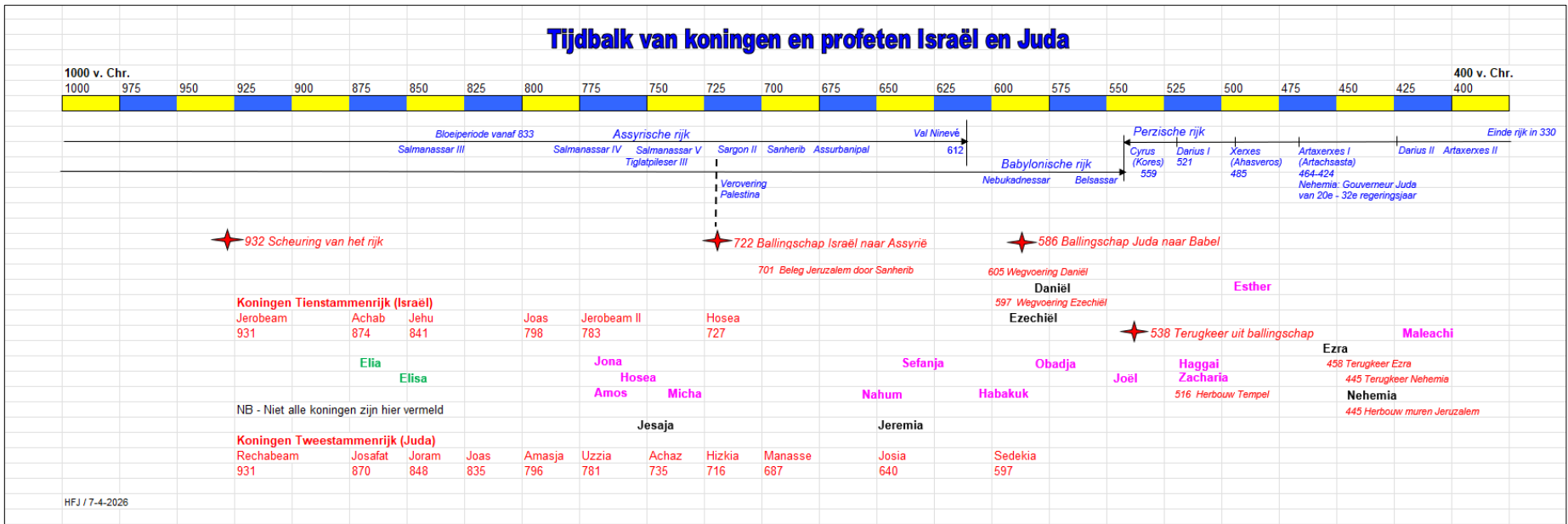
- In chronologische volgorde vanaf Jona
- In volgorde van de Bijbelboeken vanaf Hosea

De "profeten" Ezra en Nehemia spelen een rol bij de terugkeer uit de Ballingschap

Ezra
 Nehemia

Jona
 Amos
 Hosea
 Micha
 Nahum
 Sefanja
 Habakuk
 Obadja
 Joël
 Haggai
 Zacharia
 Maleachi

Hosea
 Joël
 Amos
 Obadja
 Jona
 Micha
 Nahum
 Habakuk
 Sefanja
 Haggai
 Zacharia
 Maleachi

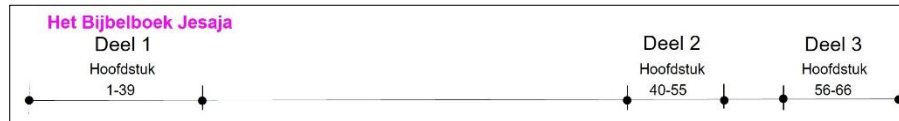

De profeet Jesaja

Jerobeam II 783		Hosea 727
Jona		
Hosea		
Amos	Micha	
	Jesaja	
Uzzia 781	Achaz 735	Hizkia 716

Jesaja profeteert tijdens Uzzia, Jotam, Achaz en Hizkia, koningen van Juda
Hij woont en werkt in Jeruzalem, heeft een vrouw en kinderen
Wordt door God zelf geroepen om Zijn woordvoerder te zijn

- Jesaja roept Juda op om terug te keren naar het dienen van God (deel 1)
- Hij profeteert over de situatie in de komende Ballingschap van Juda (deel 2)
- Voorzegt moeiten en bemoedigen in de tijd na de Ballingschap (deel 3)

Deel 1 - Oproep tot bekering

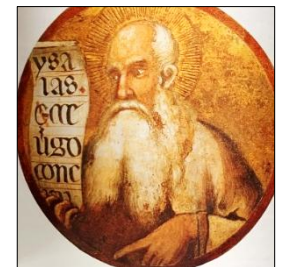
Ingegeven door de Geest veroordeelt hij het afdwalen van God en roept op tot inkeer
Hun verwerpelijke gedrag stelt hij aan de kaak en spoort aan tot een andere levenswandel
Ook politieke omstandigheden (dreiging Assyrië) spelen een rol in zijn opreden als profeet
Jesaja profiteert over Davids huis, Jeruzalem, tempel en ondergang vijandige volken

Deel 2 - Toekomstige Ballingschap

Hier gaan de profetieën over de tijd in ballingschap zonder hoop en perspectief
Maar er komt bevrijding door toedoen van koning Cyrus van Perzië die hen doet terugkeren
Jesaja geeft aan dat God de loop van de geschiedenis bepaalt, Israël wordt in ere herstelt

Deel 3 - Tijd na de terugkeer uit de Ballingschap

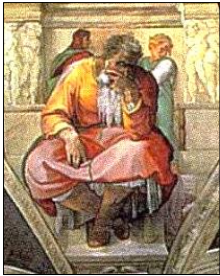
De teruggekeerde ballingen zullen veel moeilijkheden ondervinden bij de wederopbouw
Jesaja spoort aan eerlijk en rechtvaardig te zijn en godsdienstig te leven
Weet: God zal waarmaken wat Hij heeft beloofd !

Jesaja doet ongeveer 60 jaar dienst als profeet

De profeet Jeremia

	Sefanja		Obadja
Nahum		Habakuk	
Jeremia		586 Ballingschap	
Josia 640		Sedekia 597	

Jeremia dicteert profetieën aan zijn vriend en secretaris Baruch. Deze schrijft het op een boekrol.

Laatste jaren van Jeremia

Jeremia wordt na inneming Jeruzalem meegevoerd. Krijgt in Rama vrijheid terug. Mag kiezen blijven of mee naar Babel; hij blijft. Enkele honderden Judeeërs worden weggevoerd. Overgebleven groep vlucht naar Egypte. Nemen Jeremia tegen zijn zin mee. Hij sterft daar naar we aannemen.

Jeremia profeteert tijdens Josia, Joachaz, Jojakim, Jojachin en Sedekia, koningen van Juda. God roept deze priesterzoon al jong tot profeet; Jeremia moet ongetrouwd blijven. Hij leeft in de tijd rond de verovering en val van Juda en Jeruzalem in 586 v. Chr.

- Jeremia profeteert tegen Juda en Israël en deelt gegevens over zichzelf (deel 1 - Jer. 1-25)
- Zijn toespraken en belevenissen rond de ondergang van Juda (deel 2 - Jer. 26-45)
- Profetieën tegen omringende vijandige volken, val Jeruzalem en wegvoering (deel 3 - Jer. 46-51)

Jeremia gebruikt vaak symboliek bij zijn boodschap, maar koningen en volk luisteren niet. Hij vindt zelf dat hij als profeet faalt, is armoedig, eenzaam en komt in de gevangenis. Deze "wenende profeet" ondervindt veel tegenstand, blijft trouw en geeft ook hoop op herstel.

Tijdens Josia

Jeremia richt zich tegen de afgoderij. Er volgt geen bekering.

Tijdens Jojakim

Jeremia spreekt dreigender over oordeel. Over ondergang stad en tempel. Voorlezing boekrol van Baruch. Jeremia gevangengenomen en gemarteld.

Tijdens Jojachin

Jeremia voorzegt onheil. Jojachin zal worden verbannen.

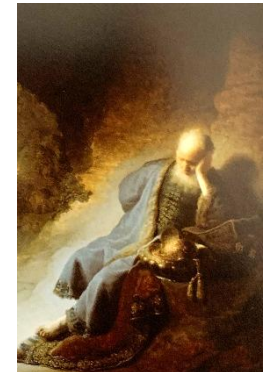
Tijdens Sedekia (1)

Dreiging Nebukadnessar van Babel. Advies Jeremia zich niet te verzetten. Babel komt oordeel Gods uitvoeren. Jeremia: Zoek geen hulp bij Egypte. Haat hofhouding, gevangenneming.

Tijdens Sedekia (2)

Belegering Jeruzalem. Jeremia zegt oordeel aan. Pest, honger, inneming, wegvoering. Jeremia gevangen en gemarteld. Later in put geworpen, maar bevrijd. Sedekia te slap om naar Jeremia te luisteren. Jeremia blijft gevangen.

586 v. Chr.
Val Jeruzalem, Juda in ballingschap

Jeremia doet ongeveer 40 jaar dienst als profeet.

In Ballingschap

De wegvoering in ballingschap is de straf die God aan de Israëlieten oplegt
Ze hebben namelijk gezondigd tegen hun God die hen uit Egypte had bevrijd
Vereren andere goden en brengen offers aan vreemde goden
Hiermee tergen ze God, hoewel God hen die praktijken uitdrukkelijk verbood
Ze weigeren keer op keer te luisteren naar vermaningen van profeten
Ze doen niet anders dan wat slecht is in de ogen van God
Nu is God woedend en verstoot Israël en Juda

722 Israël in ballingschap weggevoerd naar Assyrië
586 Juda in ballingschap weggevoerd naar Babel

De ballingen in Babel blijven als volk bij elkaar wonen
Ze hebben eigen oudsten, overheden en ceremoniële wetten
Dit heeft God via Jeremia ook zo aangegeven: Bouw een eigen leven op
Wel leven ze erg bedrukt, weg van eigen land en verwoeste stad en tempel

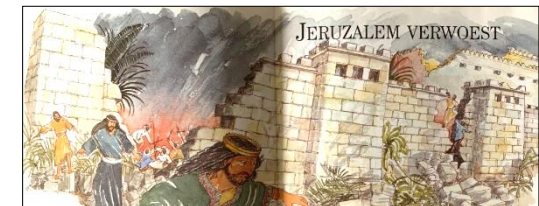

Ezechiël en *Daniël* leven in deze tijd van de Ballingschap (zie hierna)
Jeremia heeft voor de Ballingen een "begrafenislied" geschreven: *Klaagliederen*

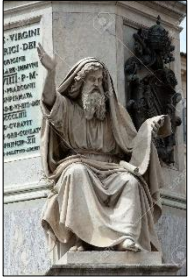
Het Bijbelboek Klaagliederen

Bevat vijf klaagzangen, Jeremia klaagt en treurt over de verwoesting van Jeruzalem

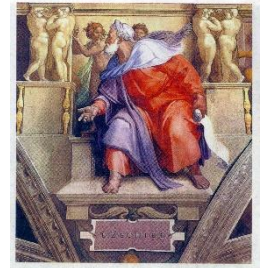
- 1 - Lied over het bittere lot van Jeruzalem (Sion); rouw, ontgoocheling en verwarring
- 2 - Hierin staat God centraal als tegenstander
- 3 - Naast wanhoop is er de hoop dat God het volk recht zal verschaffen
- 4 - Ondergang is schuld van het volk, straf voor eigen zonden en die van de voorouders
- 5 - Gebed om verlossing en herstel; God is rechtvaardig in oordeel, maar kent ook mededogen

Ezechiël

Ezechiël wordt bij de wegvoering onder koning Jojachin naar Babel gebracht
Hij profeteert daar onder de weggevoerden, heeft eigen huis en gezin
Moet de ballingen ervan overtuigen dat uit hen Gods volk weer zal herleven
Ezechiël legt uit dat verwoesting en ballingschap straf op hun zonde is
Maar er is Gods belofte van terugkeer naar Jeruzalem en herstel van Juda en Israël

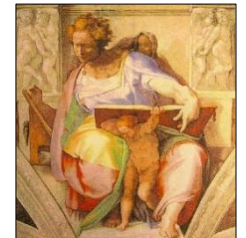
In het Bijbelboek nemen visioenen een belangrijke plaats in
Ezechiël profeteert vaak via symbolische handelingen, aanschouwelijk onderwijs en vergelijkingen

- 1 - Roepingsvisioen voor het profeteren door Ezechiël (Ez. 1-5)
- 2 - Beeldende profetieën over schuld en ondergang Juda en Israël (Ez. 6-24)
- 3 - Ondergang omliggende volken van Israël (Ez. 25-32)
- 4 - Herstel van Juda en Israël, waaronder het visioen van de tot leven gebrachte doodsbeenderen (Ez. 33-39)
- 5 - Visioen over toekomstige nieuwe tempel met eredienst in Jeruzalem en over de indeling van het land (Ez. 40-48)

Ezechiël
Daniël

Daniël

Daniël en zijn vrienden zijn samen met koning Jojakim naar Babel weggevoerd
Daniël krijgt de naam Beltesassar, zijn vrienden Sadrach, Mesach en Abednego
Zij worden geschikt geacht om te dienen aan het hof van koning Nebukadnessar
Daniël heeft gaven om dromen en visioenen uit te leggen
In zijn leven zien we Gods machtige gezag en Gods beschermende hand

Het boek Daniël bevat zes bijzondere gebeurtenissen aan het hof (deel 1) en vier visioenen (deel 2)

De zes bijzondere gebeurtenissen (Dan. 1-6)

- De aanwijzing voor de dienst aan het hof
- Uitleg droom van de koning (het beeld)
- De drie vrienden in de vurige oven
- Uitleg tweede droom van de koning (de boom)
- Raadsel op de wand (Mene, mene, tekel ufarsin)
- David in de leeuwenkuil (bij de Perzische koning Darius)

De vier visioenen (Dan. 7-12)

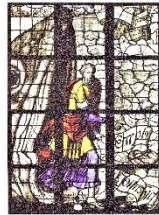
- De vier dieren (wereldmachten)
- De ram en de geitenbok (einde Babel)
- De zeventig weken (70 jaar ballingschap)
- De eindtijd (komende rijken)

De kleine profeten (1)

De kleine profeten zijn bekend onder de reeks Hosea t/m Maleachi
 In deze volgorde zijn ze opgenomen in de Bijbel
 Wij zullen ze hier echter in chronologische volgorde beschrijven
 Dus in de tijdsvolgorde van hun optreden

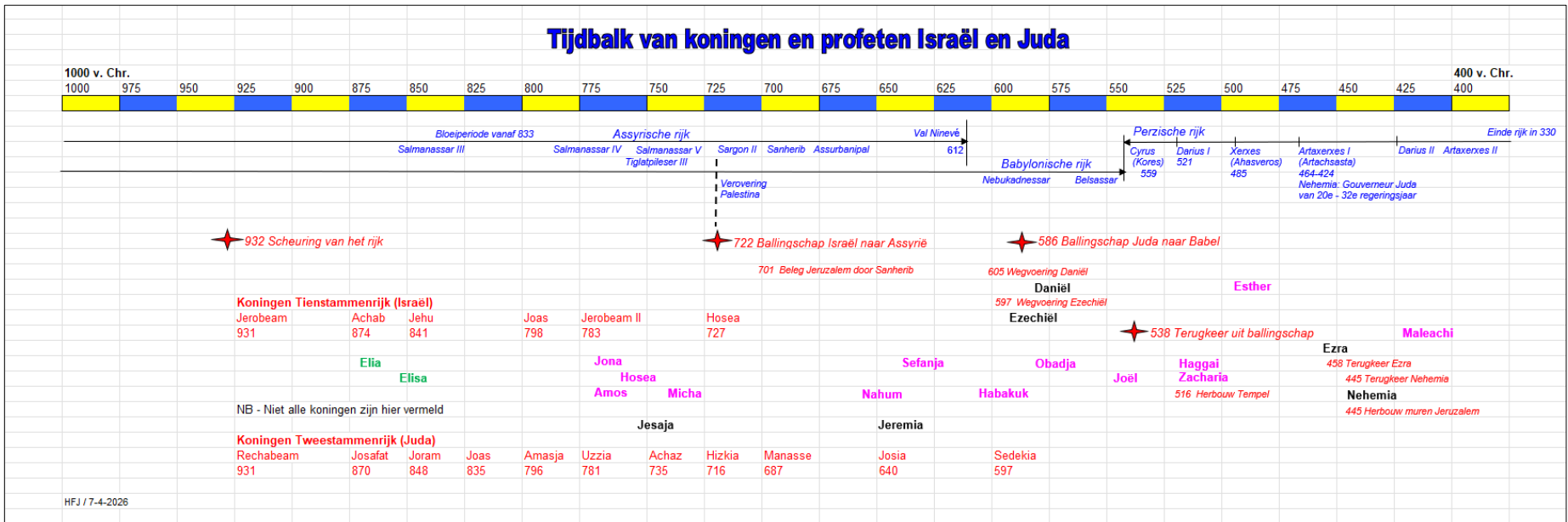
Jona

Jona weigert naar Nineve te gaan
 Verblijft in ingewanden grote vis
 Gaat nu wel, zegt ondergang aan
 Nineve bekeert zich, wordt gespaard
 Jona boos, wordt terechtgewezen

Jona-Amos-Hosea
 Leven tijdens de regering
 van Jerobeam II

Chronologisch	Bijbelboeken
Jona	Hosea
Amos	Joël
Hosea	Amos
Micha	Obadja
Nahum	Jona
Sefanja	Micha
Habakuk	Nahum
Obadja	Habakuk
Joël	Sefanja
Haggai	Haggai
Zacharia	Zacharia
Maleachi	Maleachi

De kleine profeten (2)

Amos

Schapefokker uit Tekoa in Juda
Oordelen over omringende volken
Oordeel over Israël (kalverdienst)
Vertelt over zijn visioenen
Heilsprofetie over Israël

Hosea

Hekelt ontrouw relatie God-Israël
Vanwege kalverdienst
Vanwege steun zoeken bij volken
Huwelijk met hoer dient als symbool
Profetieën en oproep tot bekering

Chronologisch

Jona
Amos
Hosea
Micha
Nahum
Sefanja
Habakuk
Obadja
Joël
Haggai
Zacharia
Maleachi

Micha

Is tijdgenoot van Jesaja
Profeteert in Juda (Achaz-Hizkia)
Legt de zonden van het volk bloot
Er is verlossing voor schuldig volk
Spanning tussen belofte en oordeel
Betlehem geboorteplaats Messias
Sociaal onrecht bovenklasse

Huidige Micha Zondag

Bestrijding armoe
Naasteliefde
Rechtvaardigheid
Nederigheid
Handelen

Micha Zondag
Aandacht voor de roeping
om onrecht aan te pakken
en oog te hebben voor de
naasten en de schepping

Nahum

Is tijdgenoot van Jeremia
Profetie over de val van Nineve
Hoofdstad van machtig Assyrië
Benadrukt de macht van God
God is wreker van het kwaad
Goed voor wie op Hem hopen

Sefanja

Is tijdgenoot van Jeremia
Reformatie koning Josia heeft weinig effect
Profetie over ondergang stad en tempel
"Dag van de HEER", een dag van onheil
Ondergang Juda en omringende volken
Een overblijfsel blijft behouden

Habakuk

Is tijdgenoot van Jeremia
Klacht over komst van de Chaldeeën
Dit zijn krijgers onder Nebukadnessar
Habakuk voert tweegesprek met God
Roept op te vertrouwen op God

Obadja

Onheilsprofetie over Edom
Edom, volk van Esau en Juda, volk van Jakob
Edom heeft leedvermaak over ellende van Juda
God straft Edom en omliggende volken

Joël

"Dag van de HEER", oordeelsdag
Joël: Net vóór de Ballingschap?
Joël: Net nà de Ballingschap?
Dag van oordeel en dag van verlossing
Symbolisch voor eindoordeel?

Habakuk's vertrouwen op God

Al zal de vijgenboom niet bloeien,
al zal de wijnstok niets voortbrengen,
al zal de oogst van de olijfboom tegenvallen,
al zal er geen koren op de akkers staan,
al zal er geen schaap meer in de kooien zijn
en geen rund meer binnen de omheining –
toch zal ik juichen voor de HEER,
jubelen voor de God die mij redt.
God, de HEER, is mijn kracht,
Hij maakt mijn voeten snel als hinden,
Hij laat mij over mijn bergen gaan.

De kleine profeten (3)

Haggai

In Juda 27 jaar na de Ballingschap
Werkt onder de teruggekeerden
Land verkeert in slechte toestand
Mede door nalaten herbouw tempel
Bestrafing en aandrang tot herbouw
Nieuwe tempel zal mooier zijn dan voorheen
Oproep gericht aan gouverneur Zerubbabel,
aan hogepriester Jozua en aan het volk
Belofte van voorspoed
Herbouw wordt opgepakt

Zacharia

Tijdgenoot van Haggai
Bemoedigt volk bij tempelbouw
Wijst op voordelen doen van Gods wil
Ook voor het leven hier en nu
Zacharia heeft meerdere visioenen
God is trouw aan Zijn volk
Oproep tot inkeer en vertrouwen
Aansporing tot doorzetten herbouw tempel
Tot rechtvaardig handelen en samenbinden
Aankondiging komst Messias Jezus
Glorieuze eindtijd voor Juda als Gods volk

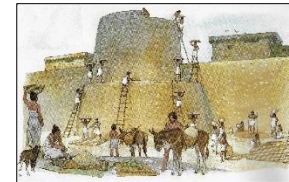

Maleachi

Laatste profeet van het Oude Testament
Tijdgenoot van Ezra en Nehemia
In de tijd van herbouw muren Jeruzalem
Maleachi bestraft priesters en volk
Men twijfelt aan het verbond met God en is ontrouw
Redelijk dreigende oproep tot inkeer en trouw
Profetieën als discussies in dialoogvorm
"Jullie zeggen" tegenover "Dit zegt de HEER"
Maleachi kondigt de komst van Johannes de Doper aan (3: 1)

Maleachi 3: 1

Let op, ik zal mijn bode zenden; hij zal de weg voor mij effenen. Opeens zal hij naar zijn tempel komen, de Heer naar wie jullie uitzien, de engel van het verbond naar wie jullie verlangen. Komen zal hij – zegt de HEER van de hemelse machten.

Na de profeten **Elia en Elisa** kwamen de **Grote Profeten** aan de orde
Daarna behandelden we de **Kleine Profeten**
Nu kijken we naar de nog *niet genoemde profeten*

Jesaja
Jeremia
Ezechiël
Daniël

Ezra en Nehemia spelen een rol
bij de terugkeer uit de Ballingschap (zie hierna)
Aan het Perzische hof komen we ook koningin **Ester** tegen

Daniël
Ester
Ezra
Nehemia

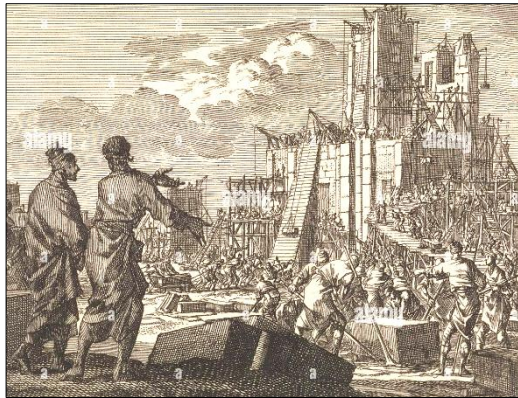
Aan het
Perzische hof

Jona
Amos
Hosea
Micha
Nahum
Sefanja
Habakuk
Obadja
Joël
Haggai
Zacharia
Maleachi

De Kleine Profeten

Terugkeer uit de Ballingschap

Na 70 jaar moet een deel van de ballingen terugkeren naar Kanaän
De Perzische koning Cyrus geeft namelijk opdracht de tempel te herbouwen
Onder leiding van Jozua en Zerubbabel keren 200.000 Judeeërs terug
Zerubbabel is kleinzoon van koning Jojachin die aan het hof verblijft

Cyrus geeft de tempelgereedschappen mee terug
De achterblijvers in Perzië moeten geschenken meegeven voor de herbouw

In Jeruzalem beginnen zij met de herbouw van de tempel
Als eerste de bouw van het brandofferaltaar voor de dagelijkse offers
Dan vieren ze het Loofhuttenfeest en leggen de fundamenteën

De in het land wonende Samaritanen krijgen geen toestemming mee te helpen
Zij maken de bouw zo moeilijk dat het werk stil komt te liggen
Jaren later, op aandrang van Haggai en Zacharia, wordt de herbouw hervat en voltooid

Feestelijke inwijding van de tempel

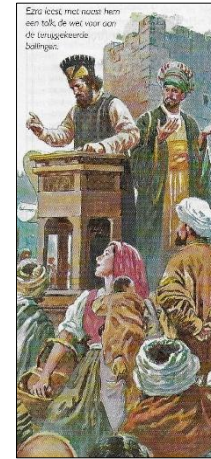

NB - De achterblijvers in Perzië worden met uitroeiing bedreigd
De tussenkomst van Mordechai en Ester bewaart hen daarvoor
Zie hiervoor een volgende sheet

Een tweede terugkeer vindt plaats onder de profeet Ezra (zie hierna)

Aan het Perzische hof

Ezra
Nehemia

Ezra

Priester Ezra mag van de Perzische koning terugkeren naar Jeruzalem
Ezra moet onderzoeken of de teruggekeerden Gods wet onderhouden
Hij moet hen daarin onderwijzen; Ezra keert met 6.000 ballingen terug
Hij merkt dat de teruggekeerden alweer zijn afgeweken van Gods wetten
Belegt een vergadering en brengt hen de zonden onder ogen
Het volk belooft te breken met hun zonden en velen doen dat ook
Het betreft vooral hun huwelijken met heidense vrouwen

Daniël
Ester
Ezra
Nehemia

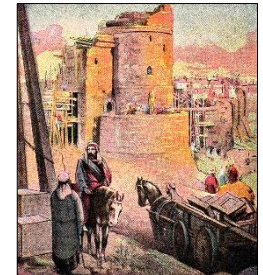
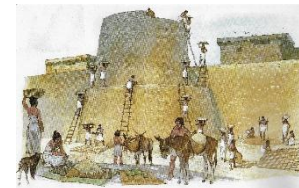
Aan het Perzische hof

Nehemia

Nehemia is schenker van de Perzische koning Artaxerxes
Hij mag naar Jeruzalem teruggaan voor het welzijn van zijn volksgenoten
Krijgt gewapende geleide en aanbevelingsbrieven mee
Nehemia treedt op als helper van Ezra
Hij weet van de treurige toestand: tempel herbouwd, maar muren en poorten niet

Nehemia inspecteert de muren en gaat die onder grote tegenstand herstellen
Tegenwerking van Israëls vijanden, Samaritanen en omliggende volken
Zelfs aanslagen om Nehemia uit de weg te ruimen; deze mislukken alle
De bouw wordt voortgezet met inzet van wachters en gewapenden
In 52 dagen wordt de muur van Jeruzalem voltooid

Nehemia neemt diverse maatregelen tegen sociaal onrecht

Nehemia vernieuwt het godsdienstig leven
In de vergadering van Ezra wordt de wet voorgelezen
Het volk verklaart plechtig naar Gods wet te zullen leven

Nehemia gaat na 12 jaar terug naar Perzië
Hij keert later wel opnieuw terug naar Jeruzalem
Trefft daar weer misstanden en zonden aan
Nehemia voert een krachtige hervorming door

Ester

Onder Zerubbabel is een deel van de ballingen teruggekeerd naar Jeruzalem
De achterblijvers in Perzië worden met uitroeiing bedreigd
De tussenkomst van Mordechai en Ester bewaart hen daarvoor

Mordechai en Ester leven in tijd van de Perzische koning Ahasveros (Xerxes)
Ester is wees, Mordechai is haar oom en pleegvader, ze wonen in de burcht Susa
In het Bijbelboek Ester lezen we hoe God ook voor de achterblijvers zorgt
Bedreiging met de dood wordt omgezet in overwinning op de bedreigers

Koning Ahasveros verstoot tijdens een dronkenmansfeest zijn vrouw, koningin Wasti
Hij laat meerdere meisjes komen en kiest Ester als nieuwe koningin
Op aanraden van Mordechai zegt ze niet dat ze van Joodse afkomst is

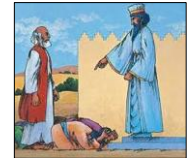
Als Mordechai eens van een aanslag op de koning hoort, geeft hij dat via Ester aan de koning door
Hij wordt niet beloond, maar het voorval wordt wel in de kronieken opgeschreven
Enkele jaren later benoemt de koning de Amalekiet Haman tot zijn hoogste dienaar
Iedereen moet, net als voor de koning, knielen voor Haman en hem goddelijke eer bewijzen
Mordechai weigert dit, waarna Haman niet alleen Mordechai wil doden, maar heel de Joodse gemeenschap
Hij krijgt van de koning gedaan overal een bevel te geven op een door het lot (poer) bepaalde dag allen te doden
Mordechai wil dat Ester naar de koning gaat om opheffing van dat bevel te vragen
Ze durft dat niet, het kan haar dood worden, maar ze nodigt de koning en Haman uit voor een maaltijd
Dan nog durft ze de vraag niet te stellen en nodigt hen nogmaals uit voor de volgende dag
Bij die maaltijd durft ze de koning te vragen het leven van haar volk te redden
Ze vertelt dat Haman hier achter zit

De koning laat Haman op een paal spietsen
Mordechai wordt in zijn plaats hoogste dienaar
Het bevel tot doden kan niet kan worden herroepen
De Joden krijgen toestemming zich te verdedigen
Op de bewuste dag rekenen ze af met alle belagers
Zo zorgt God voor omkering van rouw in feestvreugde

Daniël
Ester
Ezra
Nehemia

Aan het Perzische hof

Ter herinnering aan
deze verlossing
vieren de Joden
elk jaar het *poerimfeest*

Spreuken, Prediker, Hooglied

In deze presentatie tot nu toe: Rechters, Koningen en Profeten onder het volk Israël
Hoe is het tot de Ballingschap gekomen
Te lezen in de Bijbelboeken Rechters t/m Maleachi
Enkele bijzondere Bijbelboeken: Ruth, Psalmen, Klaagliederen en Ester.
Nu nog aandacht voor de Bijbelboeken Spreuken, Prediker, Hooglied

Ruth
Psalmen
Klaagliederen
Ester
Spreuken
Prediker
Hooglied

Het **Bijbelboek Spreuken** bevat spreuken van hoofdzakelijk koning Salomo
Doel: bijbrengen kennis, praktische levenswijsheid, levenskunst en moreel besef
Wijsheidsboek geeft inzicht hoe te handelen voor een veilig en voorspoedig leven
Spreuken geeft onderricht in de deugden in karaktervorming (hoe moet je zijn)
Hoe in de omgang met mensen en situaties

Wijsheid
*Praktische levenskunst
ons door God geleerd*

Het gaat om wijsheid, gerechtigheid, goede manieren, eerlijkheid, betrouwbaarheid, juiste levenshouding,
zelfbeheersing, geduld, bescheidenheid, mildheid en zorgvuldig gedrag
Hierbij worden veelal wijzen en dwazen als rechtvaardigen en goddelozen tegenover elkaar geplaatst

Het begin van alle wijsheid echter is ontzag voor God

De spreuken over de wijsheid gaan uit van een rechtstreekse relatie tussen God en de mens
Het betreft de individuele omgang van de mens met God

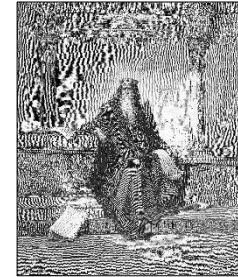
Het begin van alle kennis is ontzag voor de HEER
Mogen liefde en trouw je nooit verlaten, wind ze om je hals, schrijf ze in je hart
Vertrouw op de HEER met heel je hart, steun niet op eigen inzicht
Denk aan Hem bij alles wat je doet, dan baant Hij voor jou de weg
Wees niet eigenzinnig, maar heb ontzag voor de HEER
Gelukkig is een mens die wijsheid heeft gevonden, een mens die inzicht wint
Van alles waarover je waakt, waak vooral over je hart, het is de bron van je leven

Het **Bijbelboek Prediker** bevat, in een beschouwend kader, filosofische wijsheden
Met het doel kennis, praktische levenswijsheid, levenskunst en moreel besef bij te brengen
Het boek bevat volkswijsheden en aansporingen tot goed gedrag
Prediker wijst op de grote afstand tussen de mens en God
En op de onbereikbaarheid en ondoorgrondelijkheid van de wijsheid van God
Hij geeft een nabeschuiving van het dagelijks leven en de gang van zaken in de wereld

*Lucht en leegte,
maar niet bij de pakken
neerzitten!*

Alles heeft zijn tijd ...
Geloof in het goede bestuur van God

Zijn conclusie is "Alles is lucht en leegte"
Er is een kringloop van de tijd en de natuur
Elementen uit de beschouwing: Alles heeft zijn tijd,
de zin van wat God doet, de vreugde van het leven,
gedenk je schepper in je jeugd, heb ontzag voor God,
leef zijn geboden na, dit geldt voor ieder mens

Koning Salomo
op hogere leeftijd
als prediker?

Het **Bijbelboek Hooglied** bevat liefdesbrieven van twee geliefden
Hierin wordt de ideale liefde tussen man en vrouw weergegeven
Beiden verlangen naar elkaar, ontmoeten elkaar en bezingen elkaars schoonheid
Dit gebeurt in beeldende taal waarin de natuur een belangrijke rol speelt
Ook wordt gezongen over wat de liefde bedreigt

Sommige uitleggers lezen Hooglied allegorisch, als liefde tussen Christus en de Kerk
De meesten lezen Hooglied als letterlijk, de ideale liefde tussen man en vrouw

Tijdperk na de Ballingschap

De Judeeërs keren uit de Ballingschap terug naar het land Palestina
 De teruggekeerden gaan wonen in en om Jeruzalem
 Vandaaruit verspreiden ze zich over het hele land Palestina
 Uiteindelijk concentreren zij zich in Judea, Galilea en Perea.
 In de overige gebieden wonen niet-Joden (Samaritanen en Edomieten)
 Overigens leeft een groot deel van de Joden verstrooid in vele landen (diaspora)
 In de volgende 400 jaar treden er geen profeten op en laat God niet van zich horen

Palestina is achtereenvolgens in bezit van meerdere volken/landen

Vanaf de Ballingschap door Assyrië - Babylonië - Perzië, daarna door:

Macedonië

330 Alexander de Grote

Alexander bezoekt hogepriester Jaddus in de tempel van Jeruzalem.

Egypte

323 Ptolemaeën

Joden hebben een rustig leven

Rijk van Alexander wordt verdeeld over 3 generaals

Gele gebied is in bezit van Egypte

Syrië

198 Hevige vervolgingen

Strijd van de Makkabeëen

167 Makkabese Opstand
 134-63 Hosmonese Rijk

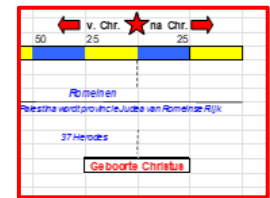
Romeinen

63 Pompejus

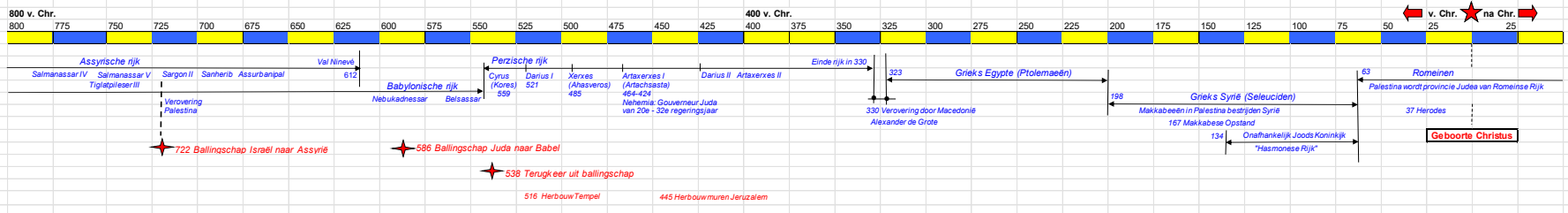
Provincie Judaea

37 Edomiet Herodes koning van Judaea onder Romeins gezag

Tijdbalk periode Ballingschap tot geboorte Christus

Aankondigingen komst Messias

We hebben tot nu de periodes beschreven van de *Aartsvaders, Mozes en Jozua* en *Rechters, Koningen en Profeten*. In deze periodes komen we vele aankondigingen en beloften tegen betreffende de komende Messias. Via die weg heeft God de komst van de Messias voorbereid, van de Heer Jezus Christus, van Jezus de Zoon van God. We geven hiervan een klein overzicht nu we in een volgend deel toe zijn aan Zijn komst, de vervulling van de beloften.

De profetieën geven een beeld van de beloofde Verlosser

Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw,
tussen jouw nageslacht en het hare,
zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel

Daarom zal de Heer zelf u een teken geven:
de jonge vrouw is zwanger,
zij zal spoedig een zoon baren
en hem Immanuel noemen

In Juda's handen zal de scepter blijven,
tussen zijn voeten de heersersstaf,
totdat hij komt die er recht op heeft,
die alle volken zullen dienen

Maar uit de stronk van Isaï schiet een telg op,
een scheut van zijn wortels komt tot bloei

Een kind is ons geboren,
een zoon is ons gegeven;
de heerschappij rust op zijn schouders.
Deze namen zal hij dragen: Wonderbare raadsman,
Goddelijke held, Eeuwige vader, Vredevorst.

Uit Egypte heb ik mijn zoon weggeroepen

Uit jou, Betlehem in Efrata,
te klein om tot Juda's geslachten te behoren,
uit jou komt iemand voort die voor mij over Israël zal heersen

Een ster komt op uit Jakob,
een scepter uit Israël

**Einde
presentatie**

Tijdperk 1 - Aartsvaders
Tijdperk 2 - Mozes en Jozua
Tijdperk 3 - Rechters-Koningen-Profeten
Tijdperk 4 - Evangelisten en Apostelen